

USTAWA

z dnia 24 lipca 2003 r.

o zmianie ustawy — Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60,

poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 111, poz. 1061) wprowadza się następujące zmiany:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, ustawę z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej oraz ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych.

1) w art. 2 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Organami postępowania wykonawczego są:”;

2) w art. 3:

- a) w § 2 wyraz „wojewódzki” zastępuje się wyrazem „okręgowy”,
- b) uchyla się § 4 i 5;

3) w art. 6:

- a) w § 1 wyrazy „w charakterze strony” zastępuje się wyrazami „jako strona”,
- b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli wnioski, o których mowa w § 1 i 2, oraz skargi i prośby, o których mowa w § 2, oparte są na tych samych podstawach faktycznych, właściwy organ może wydać zarządzenie o pozostawieniu ich bez rozpoznania.”;

4) w art. 7 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Skargi rozpoznaje sąd właściwy zgodnie z art. 3. W sprawach dotyczących odbywania kary pozbawienia wolności, kary aresztu, kary porządkowej, środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności, wykonywania orzeczenia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu oraz środka zabezpieczającego polegającego na umieszczeniu w zakładzie zamkniętym sądem właściwym jest sąd penitencjarny.

§ 3. Skarga na decyzję, o której mowa w § 1, przysługuje skazanemu w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia lub doręczenia decyzji; decyzję ogłasza się lub doręcza wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługującym skazanemu prawie, terminie i sposobie wniesienia skargi. Skargę wnosi się do organu, który wydał zaskarżoną decyzję. Jeżeli organ, który wydał zaskarżoną decyzję, nie przychylił się do skargi, przekazuje ją wraz z aktami sprawy bezzwłocznie do właściwego sądu.”;

5) w art. 8:

- a) w § 1 skreśla się wyrazy „lub pełnomocnika”,
- b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Skazany pozbawiony wolności może porozumiewać się ze swoim obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym podczas nieobecności innych osób. Korespondencja z tymi osobami nie podlega cenzurze i zatrzymaniu, a rozmowy w trakcie widzeń i telefoniczne nie podlegają kontroli. Nadzór nad korespondencją z obrońcą może być wykonany przez otwarcie listu wyłącznie wtedy, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że list zawiera przedmioty, których dotyczy zakaz posiadania, przechowywania, przekazywania, przesyłania lub obrotu. Czynności otwarcia dokonuje się w obecności skazanego i zawiadamia się o niej sędziego penitencjarnego, podając jej powód i wynik. Przepis art. 225 § 3 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.”;

6) w art. 11 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Sąd, kierując orzeczenie do wykonania, przesyła jego odpis lub wyciąg ze wzmianką o wykonalności, a w wypadku orzeczenia prawomocnego z datą jego uprawomocnienia się odpowiedniemu organowi powołanemu do wykonywania orzeczenia. Sąd przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego orzeczenie wraz z uzasadnieniem, jeżeli zostało sporządzone i nie zawiera informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

§ 2. Sąd pierwszej instancji po wydaniu wyroku skazującego przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego posiadane w sprawie informacje dotyczące osoby skazanego, w tym dane o uprzedniej karalności oraz zastosowanych wobec niego środkach wychowawczych lub poprawczych, informacje pozwalające na identyfikację skazanego, a w szczególności numer Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej (AFIS), numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), rysopis oraz opis znaków szczególnych i tatuaży, a także zdjęcie skazanego, odpisy orzeczeń i opinii lekarskich oraz psychologicznych, w tym stwierdzających u skazanego uzależnienie od alkoholu, środków psychotropowych i odurzających, a po uprawomocnieniu się wyroku, na wniosek dyrektora zakładu lub aresztu — również akta sądowe.”;

7) w art. 13:

- a) uchyla się § 2,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Na postanowienie w przedmiocie określonym w § 1 zażalenie przysługuje również organowi określonemu w art. 2 pkt 5—10 oraz każdemu, kogo orzeczenie bezpośrednio dotyczy.”;

8) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. § 1. W postępowaniu wykonawczym organ wykonujący orzeczenie może zarządzić zebranie informacji dotyczących skazanego, w szczególności w drodze wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora sądowego. W razie uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości skazanego organ wykonujący orzeczenie może zażądać ustalenia jego tożsamości przez Policję.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i z Ministrem Obrony Narodowej, inne organy powołane do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, uwzględniając

w szczególności jego zakres oraz tryb przeprowadzania.”;

- 9) w art. 15 dodaje się § 4 w brzmieniu:
„§ 4. Wykonywanie kary pozbawienia wolności, kary aresztu lub środka przymusu w tej samej lub innej sprawie wstrzymuje bieg przedawnienia.”;
- 10) uchyla się art. 16;
- 11) w art. 19 w § 1 skreśla się wyrazy „lub pełnomocnika”;
- 12) w art. 20 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Zażalenie wnosi się do sądu, który wydał zażądane postanowienie; zostaje ono przekazane bezzwłocznie zarządzeniem wraz z aktami sprawy do sądu wyższej instancji, chyba że sąd orzekający w tym samym składzie przychylił się do zażalenia.”;
- 13) w art. 22:
a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. O terminie i celu posiedzenia sądu zawiadamia się prokuratora, skazanego i jego obrońcę, a także sądowego kuratora zawodowego w zakresie jego działania, a w razie potrzeby inne osoby, o których mowa w art. 19 § 1. Biorą oni udział w posiedzeniu, jednakże ich niestawiennictwo nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, z wyjątkiem obrońcy w wypadkach określonych w art. 8 § 2, chyba że sąd orzeka na korzyść lub zgodnie z wnioskiem skazanego.”,
b) dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Udział sądowego kuratora zawodowego w posiedzeniu jest obowiązkowy, jeżeli sąd uzna to za konieczne.”;
- 14) w art. 23 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Jeżeli postępowanie sądowe dotyczy skazanego pozbawionego wolności, posiedzenie może odbyć się w zakładzie, w którym on przebywa.”;
- 15) w art. 30 oraz w art. 31 wyraz „wojewódzkiego” zastępuje się wyrazem „okręgowego”;
- 16) w art. 32 skreśla się wyraz „przebiegu”;
- 17) art. 34 otrzymuje brzmienie:
„Art. 34. § 1. Sędzia penitencjarny uchyla sprzeczną z prawem decyzję organu wymienionego w art. 2 pkt 5 i 6, o ile dotyczy ona osoby pozbawionej wolności.
§ 2. Na decyzję sędziego skazanemu i organom określonym w § 1 przysługuje skarga do sądu penitencjarnego, w którego okręgu wydano decyzję.
§ 3. Przepisy art. 7 § 3—5 stosuje się odpowiednio.

§ 4. W wypadku stwierdzenia niezgodnego z prawem pozbawienia wolności, sędzia penitencjarny niezwłocznie zawiadamia o tym organ, do którego dyspozycji osoba pozbawiona wolności pozostaje, a w wypadku odbywania przez nią kary lub wykonywania wobec niej środka, o którym mowa w art. 32 — organ, który skierował orzeczenie do wykonania, a w razie potrzeby zarządza zwolnienie takiej osoby.”;

18) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i tryb sprawowania nadzoru penitencjarnego, uwzględniając w szczególności legalność i prawidłowość wykonywania kary pozbawienia wolności, sposób eliminowania stwierdzonych uchybień oraz sposoby dokumentowania i przeprowadzania tego nadzoru, a także rodzaj i typ zakładu karnego.”;

19) w art. 39 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i tryb uczestnictwa podmiotów wymienionych w art. 38 § 1 w wykonywaniu kar i środków karnych oraz zabezpieczających i zapobiegawczych, a także społecznej kontroli, o której mowa w § 1, uwzględniając w szczególności cele, jakim powinno służyć uczestnictwo tych podmiotów w zakresie zapobiegania przestępczości i readaptacji społecznej, warunki, jakim powinien odpowiadać przedstawiciel podmiotu, oraz charakter uczestnictwa.”;

20) w art. 43:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Tworzy się fundusz pomocy postpenitencjarnej, którego przychodami są środki pieniężne pochodzące z potrąceń w wysokości 20% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych w formach określonych w art. 121 § 2 oraz uzyskane w wyniku wykonania kary dyscyplinarnej wymienionej w art. 143 § 1 pkt 7, a także pochodzące z dotacji, darowizn, zapisów, zbiorów i innych źródeł. Ze środków tych udziela się pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz ich rodzinom. W wyjątkowych wypadkach ze środków tych można udzielić pomocy również osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom. Fundusz pomocy postpenitencjarnej jest środkiem specjalnym w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594 i Nr 96, poz. 874).”

- b) § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb tworzenia funduszu pomocy postpenitencjarnej, udzielania pomocy osobom pozbawionym wolności oraz zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz ich rodzinom, a także pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom, uwzględniając rodzaj pomocy i sposób podziału środków z tego funduszu na taką pomoc.”;
- 21) art. 45 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 45. § 1. Jeżeli egzekucja grzywny okaże się bezskuteczna lub z okoliczności sprawy wynika, że byłaby ona bezskuteczna, sąd może zamienić grzywnę nieprzekraczającą stu dwudziestu stawek dziennych, po uprzednim wyrażeniu zgody przez skazanego, na pracę społecznie użyteczną, przyjmując, że dziesięć stawek dziennych jest równoważnych miesięcowi pracy społecznie użytecznej, z zaokrągleniem do pełnego miesiąca. Pracę społecznie użyteczną określa się w miesiącach; ustalając wymiar godzin pracy w stosunku miesięcznym, sąd kieruje się wskazaniem zawartym w art. 53 Kodeksu karnego.
- § 2. Do wykonywania pracy, o której mowa w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 35 § 1 Kodeksu karnego oraz art. 53, art. 54—58, art. 60, 62 i 63.
- § 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do grzywny określonej kwotowo, z tym że górna granica grzywny podlegającej zamianie nie może przekroczyć 240 000 złotych, a miesiąc pracy społecznie użytecznej jest równoważny grzywnie w kwocie do 20 000 złotych.”;
- 22) w art. 46:
- a) w § 1 po wyrazach „nie podejmie” dodaje się wyraz „orzeczony”,
- b) w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Przepisy art. 69 § 1 i 2 oraz art. 75 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio.”,
- c) dodaje się § 4 w brzmieniu:
- „§ 4. Przepisy § 1—3 stosuje się odpowiednio do grzywny określonej kwotowo, z tym że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny grzywnie w kwocie od 20 do 4 000 złotych.”;
- 23) w art. 47:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Jeżeli grzywna została uiszczona w części, prezes sądu lub upoważniony sędzia zarzą-
- dza zmniejszenie kary zastępczej w sposób odpowiadający stosunkowi kwoty zapłaconej do wysokości grzywny.”,
- b) w § 4 wyraz „zarządzając” zastępuje się wyrazem „orzekając”;
- 24) w art. 49:
- a) w § 1 dwukrotnie użyty wyraz „ściągnięcie” zastępuje się wyrazem „wykonanie”,
- b) w § 3 wyraz „ściągnięcia” zastępuje się wyrazem „wykonania”;
- 25) w art. 50 w § 1 wyraz „uiszczenia” zastępuje się wyrazem „wykonania”;
- 26) art. 51 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 51. Jeżeli skazany, z przyczyn od niego niezależnych, nie może uiścić grzywny, a wykonanie tej kary w innej drodze okazało się niemożliwe lub niecelowe, sąd może, w szczególności uzasadnionych wypadkach, grzywnę w całości lub części umorzyć; nie zarządza się egzekucji, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że byłaby ona bezskuteczna.”;
- 27) w art. 53 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Wykonanie kary ograniczenia wolności ma na celu wzbudzenie w skazanym woli kształtowania jego społecznie pożądanego postaw, w szczególności poczucia odpowiedzialności oraz potrzeby przestrzegania porządku prawnego.”;
- 28) art. 56 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 56. § 1. W razie orzeczenia kary ograniczenia wolności sąd przesyła odpis orzeczenia podmiotowi zatrudniającemu wskazanemu przez właściwy organ samorządu terytorialnego, który jest organem założycielskim dla tego podmiotu, bądź wskazanemu przez sąd innemu zakładowi pracy, placówce służby zdrowia lub opieki społecznej, instytucji albo organizacji niosącej pomoc charytatywną, względnie reprezentującej społeczność lokalną.
- § 2. Jeżeli w wyroku nie wskazano rodzaju lub miejsca pracy albo zachodzi potrzeba zmiany tego rozstrzygnięcia, sąd wykonujący orzeczenie określa je przy kierowaniu do wykonania orzeczenia, uwzględniając w miarę możliwości prośbę skazanego lub wnioszek kuratora sądowego. Zmiana określonego przez ten sąd rodzaju pracy lub miejsca jej wykonywania może nastąpić również zarządzeniem sędziego.
- § 3. Podmioty, dla których organem założycielskim jest organ samorządu terytorialnego, obowiązane do przyjęcia

skazanych w celu wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, wyznacza właściwy organ samorządu terytorialnego, zaś inne zakłady pracy, placówki służby zdrowia lub opieki społecznej oraz inne instytucje lub organizacje niosące pomoc charytatywną, względnie reprezentujące społeczność lokalną — wyznacza sąd za ich zgodą.”;

29) w art. 57 uchyla się § 2;

30) po art. 57 dodaje się art. 57a w brzmieniu:

„Art. 57a. § 1. Rozpoczęcie odbywania kary orzeczonej na podstawie art. 35 § 1 Kodeksu karnego następuje w dniu, w którym skazany przystąpił do wykonywania wskazanej pracy.

§ 2. Rozpoczęcie odbywania kary orzeczonej na podstawie art. 35 § 2 Kodeksu karnego następuje w pierwszym dniu okresu, w którym dokonuje się potrącenia skazanemu z wynagrodzenia za pracę.”;

31) w art. 58 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb wyznaczania przez właściwy organ samorządu terytorialnego podmiotów, w których wykonywana jest kara ograniczenia wolności oraz praca, o której mowa w art. 45 § 1, uwzględniając w szczególności obowiązki zakładów, podmiotów, placówek, instytucji i organizacji, o których mowa w art. 56 § 1, w zakresie wykonywania tej kary i pracy, ubezpieczenia skazanych, oraz szczegółowe zasady gospodarowania środkami uzyskanymi z wykonywania tej kary i pracy, jak również szczegółowe zasady wynagradzania wyznaczonych pracowników, o których mowa w § 1.”;

32) w art. 59 w § 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „a nadto wskazując, z jakich składników wynagrodzenia za pracę i w jaki sposób należy ich dokonywać.”;

33) art. 61 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. § 1. Jeżeli względy wychowawcze za tym przemawiają, sąd może w okresie wykonywania kary ograniczenia wolności ustanawiać, rozszerzać lub zmieniać obowiązki, o których mowa w art. 36 § 2 Kodeksu karnego, albo od wykonania tych obowiązków zwolnić, jak również oddać skazanego pod dozór lub od dozoru zwolnić.

§ 2. Z tych samych względów sąd może zmniejszyć orzeczoną liczbę godzin wykonywanej pracy w stosunku miesięcznym lub wysokość miesięcznych potrąceń z wynagrodzenia za pracę,

jednak nie więcej niż do granicy ustawowego minimum określonego w art. 35 § 1 i 2 Kodeksu karnego.”;

34) w art. 63 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Sąd może udzielić przerwy w odbywaniu kary ograniczenia wolności do roku ze względów, o których mowa w art. 62 § 1.

§ 3. Przepisy art. 62 § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

35) po art. 63 dodaje się art. 63a w brzmieniu:

„Art. 63a. W szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może zmienić formę obowiązku wykonywania pracy, przyjmując 20 godzin pracy na cele społeczne za równoważne 10% wynagrodzenia za pracę; orzeczona praca nie może przekroczyć 40 godzin w stosunku miesięcznym.”;

36) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. W razie niewykonania pełnego wymiaru pracy albo niedokonania całości potrąceń z wynagrodzenia za pracę lub niewykonania innych obowiązków związanych z karą ograniczenia wolności w okresie, na jaki karę tę orzeczono — sąd orzeka o tym, czy i w jakim zakresie karę tę uznać za wykonaną ze względu na osiągnięte cele tej kary, chyba że chodzi o obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia.”;

37) w art. 65:

a) w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Uchylaniem się może być również uporczywe naruszanie ciężących na nim obowiązków, jak też uchylanie się od dozoru.”,

b) w § 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „i orzeka jej wykonanie.”,

c) w § 3 wyraz „zarządza” zastępuje się wyrazem „orzeka”,

d) uchyla się § 6;

38) w art. 66 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Wniosku skazanego lub jego obrońcy o zwolnienie od reszty kary ograniczenia wolności złożonego przed upływem 3 miesięcy od wydania poprzedniego postanowienia w tym przedmiocie nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.

§ 3. Zwalniając skazanego od reszty kary ograniczenia wolności, sąd zawiadamia o tym zakład pracy, placówkę, instytucję lub organizację, w której skazany odbywał karę.”;

39) w art. 69 wyrazy „Karę pozbawienia wolności wykonuje się w następujących rodzajach zakładów karnych:” zastępuje się wyrazami „Karę pozbawienia wolności wykonuje się, z zastrzeżeniem art. 87 § 4, w następujących rodzajach zakładów karnych:”;

40) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. Minister Sprawiedliwości może, w drodze rozporządzenia, tworzyć, zgodnie z ustalonymi w niniejszym kodeksie celami wykonywania kary pozbawienia wolności i z ustalonymi zasadami klasyfikacji skazanych, zakłady karne inne niż wymienione w art. 69 lub ustalić inny niż określony w art. 81 system wykonywania kary, uwzględniając w szczególności potrzeby w zakresie sprawdzania nowych środków i metod oddziaływania na skazanych.”;

41) w art. 72:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, tworzy i znosi zakłady karne, mając na względzie istniejące potrzeby w tym zakresie.”,

b) dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Dyrektor Generalny Służby Więziennej, w drodze zarządzenia, określa przeznaczenie zakładów karnych, uwzględniając w szczególności potrzebę zapewnienia oraz racjonalnego wykorzystania miejsc zakwaterowania dla wszystkich grup skazanych.”,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia, tworzy i znosi zakłady karne dla odbywających karę aresztu wojskowego, mając na względzie istniejące potrzeby w tym zakresie oraz konieczność zapewnienia warunków szkolenia wojskowych osób w nich przebywających.”;

42) w art. 74 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zmianę określonego w wyroku rodzaju i typu zakładu karnego, a także orzeczonego systemu terapeutycznego wykonywania kary może orzec tylko sąd penitencjarny, z zastrzeżeniem, że w wypadku ucieczki skazanego z zakładu karnego typu półotwartego albo otwartego lub niezgłoszenia się do takiego zakładu po jego opuszczeniu na podstawie stosownego zezwolenia, decyzję o skierowaniu skazanego do danego rodzaju i typu zakładu karnego podejmuje komisja penitencjarna.”;

43) w art. 76:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do zakresu działania komisji penitencjarnej należy:

- 1) kierowanie skazanego do właściwego zakładu karnego, jeżeli nie określił tego sąd w wyroku,
- 2) kierowanie skazanego do określonego systemu odbywania kary, jeżeli nie określił tego sąd w wyroku,

3) ustalanie indywidualnych programów oddziaływań na skazanego i dokonywanie ocen ich wykonywania,

4) dokonywanie ocen okresowych postępów skazanego w resocjalizacji,

5) kwalifikowanie skazanych do nauczania w szkołach i na kursach,

6) kwalifikowanie skazanych, o których mowa w art. 84 § 2, do zakładów karnych dla młodocianych oraz skazanych, o których mowa w art. 96 § 3, do odbywania kary w oddziałach terapeutycznych,

7) kwalifikowanie skazanego, o którym mowa w art. 88 § 4, jako wymagającego osadzenia w zakładzie karnym typu zamkniętego w warunkach zapewniających ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo zakładu, oraz wymienionego w art. 88 § 3, jako wymagającego osadzenia w tym zakładzie w wyznaczonym oddziale lub celi oraz dokonywanie, co najmniej raz na 3 miesiące, weryfikacji tych decyzji,

8) weryfikowanie indywidualnych programów oddziaływania albo indywidualnych programów terapeutycznych, a także kierowanie i wycofywanie skazanych z oddziałów terapeutycznych,

9) wyrażanie opinii w sprawach przyznania skazanemu przepustki, o której mowa w art. 91 pkt 7 lub art. 92 pkt 9, oraz nagrody, o której mowa w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8, wówczas gdy są one udzielane:

a) po raz pierwszy,

b) po przerwie trwającej dłużej niż 6 miesięcy,

c) po powstaniu istotnych zmian w sytuacji prawnej lub rodzinnej skazanego,

10) wyrażanie opinii w sprawach:

a) przyznania nagrody, o której mowa w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8, skazanemu skierowanemu do odbywania kary w zakładzie karnym typu zamkniętego,

b) projektu porządku wewnętrznego zakładu karnego oraz zmiany tego porządku,

c) innych przekazanych jej przez dyrektora,

11) podejmowanie decyzji w sprawie korzystania przez skazanego z uprawnień określonych w art. 107 oraz zwolnienia z wykonywania pracy, na podstawie art. 121 § 7,

12) wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie i w przepisach wydanych na jej podstawie.”,

- b) dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. W wypadku określonym w § 2 decyzję komisji penitencjarnej może także uchylić dyrektor okręgowy Służby Więziennej albo Dyrektor Generalny Służby Więziennej.”;
- 44) w art. 79 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Skazanego na karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę pozbawienia wolności sąd wzywa do stawienia się w zakładzie karnym w wyznaczonym terminie wraz z dokumentem stwierdzającym tożsamość. W uzasadnionych wypadkach sąd może polecić doprowadzenie skazanego do zakładu karnego bez wezwania.”;
- 45) po art. 79 dodaje się art. 79a i 79b w brzmieniu:
„Art. 79a. § 1. Przy przyjęciu do zakładu karnego skazany okazuje dokument stwierdzający tożsamość, podaje dane osobowe, informuje o zmianie danych osobowych, o miejscu zameldowania lub przebywania bez zameldowania, o uprzedniej karalności, o stanie zdrowia, a także o ciężących na nim zobowiązaniach alimentacyjnych. Skazany może być także poddany czynnościom mającym na celu jego identyfikację, a w szczególności: sfotografowaniu, oględzinom zewnętrznym ciała, pobraniu odcisków oraz okazaniu innym osobom.
§ 2. Skazany przekazuje do depozytu dokumenty, pieniądze, przedmioty wartościowe i inne przedmioty, których nie może posiadać w celi.
Art. 79b. § 1. Skazanego przyjętego do zakładu karnego umieszcza się w celi przejściowej, na okres niezbędny, nie dłużej jednak niż na 14 dni, dla podania go wstępnym badaniom lekarskim, zabiegom sanitarnym i wstępnym badaniom osobopoznawczym oraz zapoznania z podstawowymi aktami prawnymi dotyczącymi wykonywania kary pozbawienia wolności i porządkiem wewnętrznym zakładu karnego.
§ 2. Umieszczenia w celi przejściowej nie stosuje się do skazanego przetransportowanego z innego zakładu karnego albo aresztu śledczego, jeżeli był już poddany badaniom i zabiegom, o których mowa w § 1.
§ 3. Skazanego informuje się o obliczonym okresie wykonywania kary. Przyjęcie informacji do wiadomości skazany potwierdza podpisem.”;
- 46) w art. 80:
a) w § 1 skreśla się zdanie drugie,
b) dodaje się § 1a w brzmieniu:
„§ 1a. Orzeczenia prawomocne wykonuje się przed orzeczeniami nieprawomocnymi. Kary porządkowe i środki przymusu wykonuje się w pierwszej kolejności.”,
c) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:
„§ 4. Pierwszy dzień kary kończy się dnia następnego od jej rozpoczęcia.
§ 5. Jeżeli wobec tej samej osoby wykonuje się kilka kar skutkujących pozbawieniem wolności, dzień zakończenia wykonania poprzedniej kary jest dniem rozpoczęcia wykonywania kolejnej.”;
- 47) w art. 82 w § 2:
a) w pkt 5 wyraz „wysokość” zastępuje się wyrazem „czas”,
b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) stan zdrowia fizycznego i psychicznego, w tym stopień uzależnienia od alkoholu, środków odurzających lub psychotropowych,”,
c) w pkt 7 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 8 w brzmieniu:
„8) rodzaj popełnionego przestępstwa.”;
- 48) w art. 84:
a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W zakładzie karnym dla młodocianych odbywają karę skazani, którzy nie ukończyli 21 roku życia; w uzasadnionych wypadkach skazany może odbywać karę w tym zakładzie po ukończeniu 21 roku życia.”,
b) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Młodocianego, któremu pozostało co najmniej 6 miesięcy do nabycia prawa do ubiegania się o warunkowe zwolnienie lub sprawiającego trudności wychowawcze, poddaje się badaniom psychologicznym; przepisy art. 83 stosuje się odpowiednio.”;
- 49) w art. 87 § 4 i 5 otrzymują brzmienie:
„§ 4. W celu umożliwienia matce pozbawionej wolności sprawowania stałej i bezpośredniej opieki nad dzieckiem organizuje się przy wskazanych zakładach karnych domy dla matki i dziecka, w których dziecko może przebywać na życzenie matki do ukończenia trzeciego roku życia, chyba że względy wychowawcze lub zdrowotne, potwierdzone opinią lekarza albo psychologa, przemawiają za oddzieleniem dziecka od matki albo za przedłużeniem lub skróceniem tego okresu. Decyzje w tym zakresie wymagają zgody sądu opiekuńczego. Do matek pozbawionych wolności

sprawujących stałą i bezpośrednią opiekę nad dzieckiem przepisu art. 69 nie stosuje się.

§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyjmowania dzieci matek pozbawionych wolności do domów dla matki i dziecka przy wskazanych zakładach karnych oraz szczegółowe zasady organizowania i działania tych placówek, uwzględniając sytuację, o których mowa w § 3—4, a także potrzeby w zakresie zabezpieczenia prawidłowego rozwoju dziecka.”;

50) po art. 87 dodaje się art. 87a w brzmieniu:

„Art. 87a. § 1. Wykonując karę wobec skazanych sprawujących stałą pieczę nad dzieckiem do lat 15, uwzględnia się w szczególności potrzebę inicjowania, podtrzymywania i zacieśniania ich więzi uczuciowej z dziećmi, wywiązywania się z obowiązków alimentacyjnych oraz świadczenia pomocy materialnej dzieciom, a także współdziałania z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, w których te dzieci przebywają.

§ 2. Skazani sprawujący stałą pieczę nad dziećmi, które przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, powinni być w miarę możliwości osadzani w odpowiednich zakładach karnych, położonych najbliżej miejsca pobytu dzieci.”;

51) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. § 1. Skazanego odbywającego karę w systemie programowanego oddziaływania osadza się w zakładzie karnym typu półotwartego, chyba że szczególne okoliczności uzasadniają osadzenie go w zakładzie karnym typu zamkniętego.

§ 2. Skazanego za przestępstwo nieumyślne lub odbywającego zastępczą karę pozbawienia wolności albo karę aresztu osadza się w zakładzie karnym typu półotwartego, chyba że szczególne okoliczności przemawiają za osadzeniem go w zakładzie karnym innego typu.

§ 3. Skazanego stwarzającego poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu osadza się w zakładzie karnym typu zamkniętego w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwa zakładu.

§ 4. W zakładzie karnym, o którym mowa w § 3, osadza się również skazanego za przestępstwo popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstw, chyba że szczególne okoliczności

przemawiają przeciwko takiemu osadzeniu.

§ 5. Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo na karę 25 lat pozbawienia wolności osadza się w zakładzie karnym typu zamkniętego.

§ 6. W zakładzie karnym typu zamkniętego można także osadzić, ze względu na zagrożenie społeczne albo zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu:

1) skazanego za przestępstwo nieumyślne, odbywającego zastępczą karę pozbawienia wolności, osobę odbywającą karę aresztu oraz skazane kobiety, a także innych skazanych, których właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa, zachowanie po dokonaniu przestępstwa, negatywna ocena postawy i zachowania w areszcie śledczym, względy bezpieczeństwa zakładu albo inne szczególne okoliczności wskazują, że należy wobec nich wykonywać karę w warunkach zwiększonej izolacji i zabezpieczenia,

2) skazanego, który podczas pobytu w areszcie śledczym lub zakładzie karnym naruszył w poważnym stopniu dyscyplinę i porządek,

3) skazanego przebywającego dotychczas w zakładzie karnym typu otwartego lub półotwartego, jeżeli negatywna ocena jego postawy i zachowania, a także względy bezpieczeństwa zakładu wskazują, że należy wobec niego wykonywać karę w warunkach zwiększonej izolacji i zabezpieczenia,

4) skazanego, który popełnił przestępstwo o znacznym stopniu społecznej szkodliwości, jeżeli jego postawa i zachowanie przemawiają za przebywaniem w zakładzie karnym typu zamkniętego.”;

52) po art. 88 dodaje się art. 88a i 88b w brzmieniu:

„Art. 88a. § 1. Skazanego, o którym mowa w art. 88 § 3, osadza się w wyznaczonym oddziale lub celi zakładu karnego typu zamkniętego, zawiadamiając o tym sędziego penitencjarnego.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się do skazanego, którego właściwości, warunki osobiste, motywacje, sposób zachowania się przy popełnieniu przestępstwa, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, sposób zachowania się w trakcie pobytu w zakładzie karnym lub stopień demora-

lizacji stwarzają poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu i który:

1) popełnił przestępstwo, w szczególności:

a) zamachu na:

- niepodległość lub integralność Rzeczypospolitej Polskiej,
- konstytucyjny ustrój państwa lub konstytucyjne organy Rzeczypospolitej Polskiej,
- życie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- jednostkę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

b) ze szczególnym okrucieństwem,

c) wzięcia lub przetrzymania zakładnika albo w związku z wzięciem zakładnika,

d) uprowadzenia statku wodnego lub powietrznego,

e) z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych albo łatwo palnych,

2) podczas uprzedniego lub obecnego pozbawienia wolności stwarzała zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu karnego lub aresztu śledczego w ten sposób, że:

a) był organizatorem lub aktywnym uczestnikiem zbiorowego wystąpienia w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

b) dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub inną osobę zatrudnioną w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

c) był sprawcą zgwałcenia albo znęcał się nad skazanym, ukaranym lub tymczasowo aresztowanym,

d) uwolnił się lub usiłował uwolnić się z zakładu karnego typu zamkniętego lub aresztu śledczego albo podczas konwojowania poza terenem takiego zakładu lub aresztu.

Art. 88b. W zakładzie karnym typu zamkniętego skazani, o których mowa w art. 88a § 2, odbywają karę w następujących warunkach:

1) cele mieszkalne oraz miejsca i pomieszczenia wyznaczone do: pracy, nauki, przeprowadzania spacerów, wi-

dzeń, odprawiania nabożeństw, spotkań religijnych i nauczania religii oraz zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu wyposaża się w odpowiednie zabezpieczenia techniczno-ochronne,

2) cele mieszkalne pozostają zamknięte całą dobę i są częściej kontrolowane niż te, w których osadzeni są skazani, wobec których nie podjęto decyzji, o której mowa w art. 76 § 1 pkt 7,

3) skazani mogą uczyć się, pracować, bezpośrednio uczestniczyć w nabożeństwach, spotkaniach religijnych i nauce religii oraz korzystać z zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu, tylko w oddziale, w którym są osadzeni,

4) poruszanie się skazanych po terenie zakładu karnego odbywa się pod wzmocnionym dozorem i jest ograniczone tylko do niezbędnych potrzeb,

5) skazanych poddaje się kontroli osobistej przy każdorazowym wyjściu i powrocie do cel,

6) spacer skazanych odbywa się w wyznaczonych miejscach pod wzmocnionym dozorem,

7) sposób osobistego kontaktowania się przedstawicieli podmiotów określonych w art. 38 § 1 ze skazanymi określa każdorazowo dyrektor zakładu karnego,

8) widzenia skazanych odbywają się w wyznaczonych miejscach pod wzmocnionym dozorem. Skazani nie mogą korzystać z widzeń w obecności skazanych, wobec których nie podjęto decyzji, o której mowa w art. 76 § 1 pkt 7,

9) widzenia mogą być udzielane w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z osobami odwiedzającymi, jeżeli zachodzi poważne zagrożenie bezpieczeństwa osób odwiedzających. Decyzje w tej sprawie podejmuje dyrektor zakładu karnego. Nie dotyczy to osób, o których mowa w art. 8 § 3. Jednak na żądanie tych osób widzeń udziela się w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt ze skazanymi. W czasie korzystania z widzeń skazani nie mogą spożywać artykułów żywnościowych i napojów,

10) skazani nie mogą korzystać z własnej odzieży i obuwia.”;

53) w art. 90 w pkt 5 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6—9 w brzmieniu:

„6) skazani mogą korzystać z dwóch widzeń w miesiącu, a za zgodą dyrektora zakładu karnego wykorzystać je jednorazowo,

- 7) widzenia skazanych podlegają nadzorowi administracji zakładu karnego; rozmowy skazanych w trakcie widzeń podlegają kontroli administracji zakładu karnego,
- 8) korespondencja skazanych podlega cenzurze administracji zakładu karnego, z wyjątkiem korespondencji, o której mowa w art. 8 § 3, art. 102 pkt 11 i art. 103 § 1, która może podlegać jedynie nadzorowi,
- 9) rozmowy telefoniczne skazanych podlegają kontroli administracji zakładu karnego.”;
- 54) w art. 91 w pkt 7 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 8—11 w brzmieniu:
- „8) skazani mogą korzystać z trzech widzeń w miesiącu, które za zgodą dyrektora zakładu karnego mogą być połączone,
- 9) widzenia skazanych podlegają nadzorowi administracji zakładu karnego; rozmowy skazanych w trakcie widzeń mogą podlegać kontroli administracji zakładu karnego,
- 10) korespondencja skazanych może podlegać cenzurze administracji zakładu karnego,
- 11) rozmowy telefoniczne skazanych mogą podlegać kontroli administracji zakładu karnego.”;
- 55) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:
- „Art. 91a. W zakładach karnych dla młodocianych typu zamkniętego i półotwartego skazani mają ponadto prawo do dodatkowego widzenia w miesiącu.”;
- 56) w art. 92 w pkt 9 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 10—14 w brzmieniu:
- „10) skazany może korzystać z nieograniczonej liczby widzeń,
- 11) widzenia skazanych mogą podlegać nadzorowi administracji zakładu karnego. Rozmowy skazanych w trakcie widzeń nie podlegają kontroli administracji zakładu karnego,
- 12) skazanym, w miarę możliwości, stwarza się warunki do przygotowywania dodatkowych posiłków we własnym zakresie,
- 13) korespondencja skazanych nie podlega cenzurze administracji zakładu karnego,
- 14) rozmowy telefoniczne skazanych nie podlegają kontroli administracji zakładu karnego.”;
- 57) art. 93 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 93. Do przepustek określonych w art. 91 pkt 7 i art. 92 pkt 9 stosuje się odpowiednio przepisy art. 139 § 1, 2, 5, 7 i 8 oraz art. 140.”;
- 58) w art. 94 wyrazy „o ile nie zachodzą warunki określone w art. 88 § 3” zastępuje się wyrazami „chyba że szczególne względy przemawiają za potrzebą osadzenia skazanego w zakładzie karnym innego typu”;
- 59) w art. 95 § 4 otrzymuje brzmienie:
- „§ 4. Jeżeli zachodzą warunki określone w art. 96, skazanego przenosi się do odbywania kary w systemie terapeutycznym. Skazanego dorosłego przenosi się do odbywania kary w systemie zwykłym, jeżeli nie przestrzega on wymagań ustalonych w programie oddziaływania.”;
- 60) art. 96 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 96. § 1. W systemie terapeutycznym odbywają karę skazani z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi, upośledzeni umysłowo, a także uzależnieni od alkoholu albo innych środków odurzających lub psychotropowych oraz skazani niepełnosprawni fizycznie — wymagający oddziaływania specjalistycznego, zwłaszcza opieki psychologicznej, lekarskiej lub rehabilitacyjnej.
- § 2. W systemie terapeutycznym odbywają karę również skazani, o których mowa w art. 95 § 1 Kodeksu karnego.
- § 3. Jeżeli przemawiają za tym względy lecznicze i wychowawcze, w oddziale terapeutycznym mogą odbywać karę także inni skazani, za ich zgodą.
- § 4. Karę pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym wykonuje się przede wszystkim w oddziale terapeutycznym o określonej specjalizacji.”;
- 61) art. 99 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 99. § 1. Zastępczą karę pozbawienia wolności wykonuje się w systemie zwykłym, w miarę możliwości w oddzieleniu od innych skazanych, chyba że szczególne względy przemawiają za skierowaniem skazanego do innego systemu.
- § 2. Ukarani karą aresztu orzeczoną za wykroczenie lub karami porządkowymi oraz osoby, wobec których zastosowano środki przymusu skutkujące pozbawieniem wolności, odbywają je oddzielnie od skazanych, w systemie zwykłym, chyba że szczególne względy przemawiają za skierowaniem do innego systemu.
- § 3. Jeżeli wobec skazanego wykonywana jest kolejno kara pozbawienia wolności, a następnie kara orzeczona za wykroczenie albo kara porządkowa lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, to w czasie wykonywania tej kary lub środka skazany pozostaje w takim systemie wykonywania kary, do jakiego został skierowany w czasie odbywania kary pozbawienia wolności.”;

- 62) w art. 101 wyrazy „regulaminu wykonywania kary pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności”;
- 63) w art. 102:
- a) w pkt 1 wyrazy „opieki lekarskiej i sanitarnej” zastępuje się wyrazami „świadczeń zdrowotnych i odpowiednich warunków higieny”;
- b) w pkt 5 po wyrazach „twórczości własnej,” dodaje się wyrazy „a za zgodą dyrektora zakładu karnego do wytwarzania i zbywania wykonanych przedmiotów,”;
- c) pkt 11 otrzymuje brzmienie:
- „11) prowadzenia korespondencji, bez jej cenzurowania, z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi, samorządowymi oraz z Rzecznikiem Praw Obywatelskich.”;
- 64) w art. 105:
- a) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „§ 3. Zakres i sposób kontaktów, o których mowa w § 1 i 2, w szczególności nadzór nad widzeniami, cenzura korespondencji, kontrolowanie rozmów w trakcie widzeń i telefonicznych, są uzależnione od rodzaju i typu zakładu karnego, w którym skazany odbywa karę, a także od wymogów indywidualnego oddziaływania, z wyjątkiem prawa do otrzymywania paczek.
- § 4. Dyrektor zakładu karnego podejmuje decyzje dotyczące zatrzymania korespondencji w zakładach karnych typu zamkniętego i półotwartego, a w zakładach karnych typu półotwartego także cenzurowania korespondencji oraz kontrolowania rozmów w trakcie widzeń i telefonicznych, z wyjątkiem wypadków określonych w art. 8 § 3, art. 102 pkt 11 i art. 103 § 1, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa zakładu lub porządku publicznego, powiadamiając o tym sędziego penitencjarnego oraz skazanego. Dyrektor zakładu karnego może zezwolić na przekazanie skazanemu ważnej wiadomości zawartej w zatrzymanej korespondencji.”;
- b) dodaje się § 5—7 w brzmieniu:
- „§ 5. Dołączonych do akt osobowych kopii korespondencji przed jej ocenzurowaniem oraz korespondencji zatrzymanej nie udostępnia się skazanemu.
- § 6. Dyrektor zakładu karnego podejmuje decyzje dotyczące zatrzymania otrzymywanych i przesyłanych przez skazanych paczek lub ich zniszczenia, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa zakładu lub porządku publicznego, powiadamiając o tym sędziego penitencjarnego oraz skazanego. Zniszczenie paczek odbywa się na podstawie odrębnych przepisów.
- § 7. Skazany otrzymuje pisemne potwierdzenie odbioru w zakładzie karnym wysyłanej przez niego korespondencji urzędowej. Na kopercie umieszcza się odcisk stempla z nazwą zakładu karnego oraz odnotowuje się datę jej odbioru.”;
- 65) po art. 105 dodaje się art. 105a i 105b w brzmieniu:
- „Art. 105a. § 1. Widzenie trwa 60 minut. W tym samym dniu skazanemu udziela się tylko jednego widzenia, z zastrzeżeniem art. 90 pkt 6 i art. 91 pkt 8.
- § 2. W widzeniu mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie osoby pełnoletnie. Liczba osób niepełnoletnich nie podlega ograniczeniu. Osoby do lat 15 mogą korzystać z widzeń tylko pod opieką osób pełnoletnich.
- § 3. Skazani, o których mowa w art. 87a, mają prawo do dodatkowego widzenia z dziećmi.
- § 4. Widzenie z osobą niebędącą członkiem rodziny lub inną osobą bliską skazany może otrzymać za zezwoleniem dyrektora zakładu karnego.
- § 5. Widzenia odbywają się pod nadzorem funkcjonariusza, w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt skazanego z osobą odwiedzającą, przy oddzielnym stoliku.
- § 6. W czasie widzenia zezwala się na spożywanie artykułów żywnościowych i napojów zakupionych przez odwiedzających na terenie zakładu karnego.
- § 7. W razie naruszenia przez skazanego lub osobę go odwiedzającą ustalonych zasad odbywania widzenia, może być ono przerwane lub zakończone przed czasem.
- § 8. Szczegółowe warunki i zasady odbywania widzeń dyrektor zakładu karnego podaje do wiadomości, w formie ogłoszenia, w miejscu dostępnym dla odwiedzających.
- § 9. Ograniczenia wynikające z § 1, 2 i 5 nie mają zastosowania do widzeń skazanego z osobami wymienionymi w art. 8 § 3 i art. 105 § 2.
- Art. 105b. § 1. Skazany ma prawo korzystać, na własny koszt, z samoinkasującego aparatu telefonicznego.
- § 2. W uzasadnionych wypadkach dyrektor zakładu karnego może zezwolić skazanemu na skorzystanie z innego, niż określony w § 1, aparatu na koszt abonenta lub skazanego, a jeżeli skazany nie posiada środków pieniężnych, na koszt zakładu karnego.
- ”

§ 3. W wypadkach zagrożenia porządku publicznego lub zagrożenia dla bezpieczeństwa zakładu dyrektor zakładu karnego może na czas określony pozbawić skazanego uprawnień, o którym mowa w § 1.”;

66) w art. 106 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii odpowiednich władz duchownych kościołów i innych związków wyznaniowych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wykonywania praktyk religijnych i korzystania z posług religijnych w zakładach karnych i aresztach śledczych, mając na względzie potrzebę zapewnienia warunków dla indywidualnego i zbiorowego uczestnictwa osób osadzonych w tych zakładach i aresztach w nabożeństwach i spotkaniach.”;

67) w art. 108 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Skazany jest obowiązany poinformować niezwłocznie przełożonego o zagrożeniach dla jego bezpieczeństwa osobistego oraz unikać tych zagrożeń.”;

68) art. 109 otrzymuje brzmienie:

„Art. 109. § 1. Skazany otrzymuje trzy razy dziennie posiłki, o odpowiedniej wartości odżywczej, w tym co najmniej jeden posiłek gorący, z uwzględnieniem zatrudnienia i wieku skazanego, a w miarę możliwości także wymogów religijnych i kulturowych oraz napój do zaspokajania pragnienia. Skazany, którego stan zdrowia tego wymaga, otrzymuje wyżywienie według wskazań lekarza.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia, wartość dziennej normy wyżywienia oraz rodzaje diet wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych, uwzględniając w szczególności wiek, rodzaj wykonywanej pracy, stan zdrowia oraz wpływ warunków izolacji więziennej na zasady żywienia.”;

69) art. 110 otrzymuje brzmienie:

„Art. 110. § 1. Skazanego osadza się w celi mieszkalnej wieloosobowej lub jednoosobowej.

§ 2. Powierzchnia w celi mieszkalnej, przypadająca na skazanego, wynosi nie mniej niż 3 m². Cele wyposaża się w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według

norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy.

§ 3. Urządzenia sanitarne w zakładzie karnym typu półotwartego i otwartego mogą być usytuowane poza celami mieszkalnymi.

§ 4. Przy umieszczaniu skazanego w celi mieszkalnej bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) decyzję klasyfikacyjną,
- 2) konieczność oddzielenia skazanego od tymczasowo aresztowanego,
- 3) potrzebę zapewnienia porządku oraz bezpieczeństwa w zakładzie karnym,
- 4) zalecenia lekarskie, psychologiczne i rehabilitacyjne,
- 5) potrzebę kształtowania właściwej atmosfery wśród skazanych,
- 6) konieczność zapobiegania samogresji i popełnianiu przestępstw w trakcie odbywania kary.”;

70) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:

„Art. 110a. § 1. Skazany ma prawo posiadać w celi dokumenty związane z postępowaniem, którego jest uczestnikiem, artykuły żywnościowe i wyroby tytoniowe, środki higieny osobistej, przedmioty osobistego użytku, zegarek, listy oraz fotografie członków rodziny i innych osób bliskich, przedmioty kultu religijnego, materiały piśmienne, notatki osobiste, książki, prasę i gry świetlicowe.

§ 2. Dyrektor zakładu karnego może zezwolić skazanemu na posiadanie w celi sprzętu audiowizualnego, komputerowego oraz innych przedmiotów, w tym także podnoszących estetykę pomieszczenia lub będących wyrazem kulturalnych zainteresowań skazanego, jeżeli posiadanie tych przedmiotów nie narusza zasad porządku i bezpieczeństwa obowiązujących w zakładzie karnym.

§ 3. Skazany nie może posiadać w celi albo przekazywać do depozytu w trakcie pobytu w zakładzie karnym przedmiotów, których wymiary lub ilość naruszają obowiązujący porządek albo utrudniają konwojowanie. Przedmioty te przesyła się, na koszt skazanego, do wskazanej przez niego osoby, instytucji lub organizacji. W uzasadnionym wypadku przedmioty te mogą być przesłane na koszt zakładu karnego.

§ 4. Skazany nie może posiadać, poza depozytem, środków łączności oraz przedmiotów i dokumentów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w zakładzie karnym.”;

71) w art. 111 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W czasie przeprowadzania czynności procesowych, transportowania oraz w innych uzasadnionych wypadkach skazany korzysta z własnej odzieży, bielizny i obuwia, chyba że są one nieodpowiednie ze względu na porę roku lub zniszczone albo jeżeli przemawiają przeciwko temu względy bezpieczeństwa.”;

72) w art. 112:

a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Skazana, o której mowa w art. 87 § 3 i 4, ma prawo do korzystania z dłuższego spaceru.”,

b) dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W razie naruszenia przez skazanego ustalonego sposobu odbywania spaceru, spacer może być zakończony przed czasem.”;

73) art. 113 otrzymuje brzmienie:

„Art. 113. § 1. Skazany przekazuje do depozytu środki pieniężne i przedmioty wartościowe posiadane w zakładzie karnym. Środki pieniężne pozostawione w depozycie nie podlegają oprocentowaniu.

§ 2. Do dyspozycji skazanego pozostają środki pieniężne pozostałe po wywiązaniu się z ciężących na nim zobowiązań objętych egzekucją oraz po dokonaniu gromadzenia środków, o których mowa w art. 126 § 1.

§ 3. Środki pieniężne, o których mowa w § 2, skazany może przekazać na wybrany rachunek bankowy, książeczkę oszczędnościową lub pozostawić w depozycie.

§ 4. Na pisemny wniosek skazanego wydaje się mu z depozytu przedmioty wartościowe niezajęte podczas postępowania egzekucyjnego oraz jeżeli nie zakłóca to ustalonego w zakładzie karnym porządku i nie narusza uprawnień innych osób.

§ 5. Na pisemny wniosek skazanego i na jego koszt przekazuje się środki pieniężne i przedmioty wartościowe pozostające do jego dyspozycji na rzecz określonych osób, instytucji i organizacji; w uzasadnionych wypadkach koszty przekazania może pokryć zakład karny.

§ 6. Wolne od egzekucji są:

- 1) zapomogi przyznane skazanemu przez dyrektora zakładu karnego,
- 2) środki pieniężne, otrzymane przez skazanego w danym miesiącu, w wysokości 10% jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników.

§ 7. W wypadku zezwolenia na czasowe opuszczenie przez skazanego zakładu karnego lub udzielenia mu przepustki, na jego pisemny wniosek, dokonuje się wypłaty pozostających do jego dyspozycji środków pieniężnych.”;

74) po art. 113 dodaje się art. 113a w brzmieniu:

„Art. 113a. § 1. Skazany ma prawo co najmniej trzy razy w miesiącu dokonywać zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz innych artykułów dopuszczonych do sprzedaży w zakładzie karnym, za środki pieniężne pozostające do jego dyspozycji w depozycie. Skazana, o której mowa w art. 87 § 3 i 4, ma prawo do dokonywania dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych.

§ 2. Skazanemu umożliwia się dokonanie pierwszego zakupu nie później niż trzeciego dnia roboczego po przyjęciu do zakładu karnego.

§ 3. Skazany ma prawo otrzymać raz na kwartał paczkę z żywnością o ciężarze nieprzekraczającym wraz z opakowaniem 5 kg. W uzasadnionym wypadku skazany może otrzymać, za zgodą dyrektora zakładu karnego, paczkę przekraczającą dopuszczalny ciężar.

§ 4. Skazany może, za zezwoleniem dyrektora zakładu karnego, otrzymywać paczki z niezbędną mu odzieżą, bielizną, obuwaniem i innymi przedmiotami osobistego użytku oraz środkami higieny, a po pozytywnym zaopiniowaniu przez lekarza — również z lekami; wydawanie leków odbywa się na zasadach ustalonych przez lekarza.

§ 5. Paczki podlegają kontroli w obecności skazanego. W paczkach nie mogą być dostarczane artykuły, których sprawdzenie jest niemożliwe bez naruszenia w istotny sposób ich substancji, jak też artykuły w opakowaniach utrudniających kontrolę ich zawartości, a także przedmioty, o których mowa w art. 110a § 4.

§ 6. Artykuły żywnościowe, uznane przez lekarza lub innego upoważnionego pracownika służby zdrowia zakładu karnego za nienadające się do spożycia, podlegają zniszczeniu w obecności skazanego.

§ 7. Dyrektor zakładu karnego może, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza, zezwolić skazanemu, ze względu na stan jego zdrowia, na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych i otrzymywanie paczek o większym ciężarze.”;

75) art. 115 otrzymuje brzmienie:

„Art. 115. § 1. Skazanemu zapewnia się bezpłatne świadczenia zdrowotne, leki i artykuły sanitarne.

§ 2. Protezy, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zapewnia się skazanemu bezpłatnie, jeżeli ich brak mógłby pogorszyć stan zdrowia lub uniemożliwić odbywanie kary pozbawienia wolności, a w innych wypadkach odpłatnie.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób zaopatrzenia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych w protezy, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dostarczane tym osobom bezpłatnie, a także warunki odpłatności w wypadkach, gdy nie są spełnione przesłanki do uzyskania ich bezpłatnie, mając na względzie ochronę zdrowia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, ich możliwości zarobkowe oraz prawidłowość wykonywania tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności, a także normalne funkcjonowanie w warunkach izolacji więziennej.

§ 4. Świadczenia zdrowotne udzielane są skazanemu przede wszystkim przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności.

§ 5. Pozawięzienne zakłady opieki zdrowotnej współdziałają ze służbą zdrowia w zakładach karnych w zapewnieniu skazanym świadczeń zdrowotnych, gdy konieczne jest w szczególności:

1) natychmiastowe udzielenie świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia skazanego,

2) przeprowadzenie specjalistycznych badań, leczenia lub rehabilitacji skazanego,

3) zapewnienie świadczeń zdrowotnych skazanemu, który korzysta z przepustki lub czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego.

§ 6. W szczególnie uzasadnionych wypadkach dyrektor zakładu karnego, po zasięgnięciu opinii lekarza zakładu karnego, może zezwolić skazanemu, na jego koszt, na leczenie przez wybranego przez niego innego lekarza, niż zakładu określonego w § 4, oraz na korzystanie z dodatkowych leków i innych środków medycznych.

§ 7. Skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu zamkniętego świadczenia zdrowotne są udzielane w obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego; na wniosek funkcjonariusza lub pracownika więziennego zakładu opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności, świadczenia zdrowotne mogą być udzielane skazanemu bez obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego.

§ 8. Skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu półotwartego świadczenia zdrowotne mogą być udzielane na wniosek osoby wykonującej świadczenie w obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo tej osoby.

§ 9. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności, mając na uwadze konieczność zapewnienia osobom pozbawionym wolności opieki zdrowotnej także przez pozawięzienne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jeżeli udzielenie takiej opieki przez zakłady przeznaczone dla osób pozbawionych wolności nie jest możliwe, w szczególności z powodu braku wyposażenia zakładów karnych i aresztów śledczych w specjalistyczny sprzęt medyczny.

§ 10. Minister Sprawiedliwości oraz minister właściwy do spraw zdrowia

określą, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb współdziałania zakładów opieki zdrowotnej ze służbą zdrowia w zakładach karnych i aresztach śledczych w zapewnieniu świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności, gdy konieczne jest w szczególności natychmiastowe udzielenie świadczenia zdrowotnego ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia osoby pozbawionej wolności, przeprowadzenie specjalistycznego badania, leczenia lub rehabilitacji osoby pozbawionej wolności, a także zapewnienie świadczenia zdrowotnego osobie pozbawionej wolności korzystającej z przepustki lub czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego lub aresztu śledczego.”;

76) w art. 116:

a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz:

— po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) niezwłocznego zawiadomienia przełożonego o chorobie własnej oraz o zauważonych objawach chorobowych u innego skazanego,”

— w pkt 3 na końcu dodaje się wyrazy „a skazany, co do którego sędzia penitencjarny zarządził przeprowadzenie badań psychologicznych lub psychiatrycznych, dodatkowo — udzielania osobom prowadzącym badania informacji o stanie zdrowia, przebytych chorobach i urazach oraz warunkach, w jakich się wychowywał, oraz wykonywania zleconych przez psychiatrę lub psychologa czynności niezbędnych dla potrzeb badania,”

— pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) poddania się czynnościom mającym na celu identyfikację osoby.”.

b) dodaje się § 2—6 w brzmieniu:

„§ 2. W wypadkach uzasadnionych względami porządku lub bezpieczeństwa skazany podlega kontroli osobistej. Z tych samych względów kontroli podlegają również cele i inne pomieszczenia, w których skazany przebywa, znajdujące się w nich przedmioty, a także przedmioty jemu dostarczane lub przekazywane przez niego innej osobie. Kontrolę celi i innych pomieszczeń przeprowadza się podczas nieobecności skazanych.

§ 3. Kontrola osobista polega na oględzinach ciała oraz sprawdzeniu odzieży, bielizny i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez skazanego. Oględziny ciała oraz sprawdzenie odzieży i obuwia przeprowadza się w pomieszczeniu, podczas nieobecności osób postronnych oraz osób od-

miennej płci i dokonywane są za pośrednictwem osoby tej samej płci.

§ 4. Kontrola może być przeprowadzona w każdym czasie. W razie konieczności dopuszczalne jest naruszenie plomb gwarancyjnych oraz uszkodzenie kontrolowanych przedmiotów w niezbędnym zakresie.

§ 5. Znalezione w czasie kontroli przedmioty, których skazany nie może posiadać, podlegają zatrzymaniu, zaś przedmioty, których właściciela ustalono, przekazuje się do depozytu albo przesyła się na koszt skazanego, do wskazanej przez niego osoby, instytucji lub organizacji. W uzasadnionym wypadku przedmioty te mogą być przesłane na koszt zakładu karnego. Przedmioty i notatki, których właściciela nie ustalono, podlegają zniszczeniu, pieniądze zaś oraz przedmioty wartościowe przekazuje się na rzecz Skarbu Państwa albo na pomoc post-penitencjarną.

§ 6. Decyzje w sprawach, o których mowa w § 4 i 5, podejmuje dyrektor zakładu karnego. Ze zniszczenia przedmiotów i notatek oraz przekazania pieniędzy i przedmiotów wartościowych sporządza się protokół.”;

77) po art. 116 dodaje się art. 116a w brzmieniu:

„Art. 116a. Skazanemu nie wolno:

- 1) uczestniczyć w grupach organizowanych bez zgody lub wiedzy właściwego przełożonego,
- 2) posługiwać się wyrazami lub zwrotami wulgarnymi, obelżywymi albo gwarą przestępców,
- 3) uprawiać gier hazardowych,
- 4) spożywać alkoholu oraz używać środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- 5) odmawiać przyjmowania posiłków dostarczanych przez administrację zakładu karnego w celu wymuszenia określonej decyzji lub postępowania, a także powodować u siebie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, jak również nakłaniać lub pomagać w dokonywaniu takich czynów,
- 6) wykonywać tatuaży i zezwalać na ich wykonywanie na sobie, jak również nakłaniać lub pomagać w dokonywaniu takich czynów,
- 7) porozumiewać się z osobami postronnymi oraz osadzonymi w innej celi, jeżeli naruszałoby to ustalony w zakładzie karnym porządek,
- 8) samowolnie zmieniać celi mieszkalnej, miejsca wyznaczonego do spania, stanowiska pracy i miejsca wykonywania zleconej czynności,

9) zmieniać wyglądu zewnętrznego w sposób utrudniający identyfikację, w szczególności poprzez zgolenie lub zapuszczenie przez skazanego włosów, brody lub wąsów albo zmianę ich koloru, chyba że uzyska na to zgodę dyrektora zakładu karnego.”;

78) art. 118 otrzymuje brzmienie:

„Art. 118. § 1. W wypadku gdy wykonywanie kary pozbawienia wolności może zagrażać życiu skazanego lub spowodować dla jego zdrowia poważne niebezpieczeństwo, dyrektor zakładu karnego, na wniosek lekarza, niezwłocznie powiadamia o tym sędziego penitencjarnego.

§ 2. W wypadku gdy życiu skazanego grozi poważne niebezpieczeństwo, stwierdzone co najmniej przez dwóch lekarzy, można dokonać koniecznego zabiegu lekarskiego, nie wyłączając chirurgicznego, nawet mimo sprzeciwu skazanego.

§ 3. W wypadku sprzeciwu skazanego o dokonaniu zabiegu orzeka sąd penitencjarny.

§ 4. W nagłym wypadku, jeżeli zachodzi bezpośrednio niebezpieczeństwo śmierci skazanego, o konieczności zabiegu decyduje lekarz.”;

79) w art. 120 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie wyrządzenia przez skazanego z jego winy szkody w mieniu zakładu karnego, nieprzekraczającej dwukrotnej wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników, dyrektor tego zakładu może zobowiązać skazanego do naprawienia tej szkody przez zapłatę odpowiedniej kwoty pieniężnej; decyzję dyrektora wraz z uzasadnieniem doręcza się zainteresowanemu.”;

80) art. 121 otrzymuje brzmienie:

„Art. 121. § 1. Skazanemu zapewnia się w miarę możliwości świadczenie pracy.

§ 2. Skazanego zatrudnia się na podstawie skierowania do pracy albo umożliwia się skazanemu wykonywanie pracy zarobkowej w ramach umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej.

§ 3. Zatrudnienie skazanego następuje za zgodą i na warunkach określonych przez dyrektora zakładu karnego, zapewniających prawidłowy przebieg odbywania kary pozbawienia wolności.

§ 4. Nieprzestrzeganie przez skazanego lub podmiot zatrudniający warun-

ków zatrudnienia, określonych przez dyrektora zakładu karnego, stanowi podstawę cofnięcia zgody. O cofnięciu zgody powiadamia się pisemnie skazanego i podmiot zatrudniający.

§ 5. Dyrektor zakładu karnego może cofnąć zgodę na zatrudnienie skazanego lub wykonywanie przez niego pracy zarobkowej z przyczyn związanych z funkcjonowaniem zakładu karnego, a zwłaszcza z jego bezpieczeństwem. O cofnięciu zgody powiadamia się pisemnie skazanego oraz podmiot zatrudniający.

§ 6. Zdolność skazanego do pracy oraz w miarę potrzeby rodzaj, warunki i czas pracy określa lekarz.

§ 7. Z wykonywania pracy można zwolnić skazanego kształtującego się lub z innych ważnych powodów.

§ 8. W stosunku do skazanych pracujących, w zakresie nieuregulowanym w niniejszym kodeksie, stosuje się przepisy prawa pracy.

§ 9. W stosunku do skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy nie stosuje się przepisów prawa pracy, z wyjątkiem przepisów dotyczących czasu pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 10. Skazany na karę dożywotniego pozbawienia wolności odbywający karę w zakładzie karnym typu zamkniętego może wykonywać pracę wyłącznie na terenie zakładu karnego.”;

81) w art. 122 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Jeżeli skazanego zatrudnia się na podstawie skierowania do pracy, zatrudnienie przy pracach szkodliwych dla zdrowia wymaga jego pisemnej zgody.”;

82) po art. 122 dodaje się art. 122a w brzmieniu:

„Art. 122a. § 1. Skazanego instruuje się o sposobie wykonywania przydzielonej pracy, szkoli w zakresie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz obsługi maszyn i urządzeń, a także zapoznaje z podstawowymi zasadami i normami pracy oraz zasadami wynagradzania za pracę.

§ 2. Skazany jest obowiązany pracować sumiennie i wydajnie, przestrzegać dyscypliny i regulaminu pracy, przepisów porządkowych, przeciwpożarowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także

dbać o porządek w miejscu pracy, jak również o stan obsługiwanych maszyn i urządzeń.”;

83) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. § 1. Praca skazanego jest odpłatna, z zastrzeżeniem art. 123a. Zasady wynagradzania za pracę ustala się w porozumieniu zawieronym przez dyrektora zakładu karnego lub w umowie zawieranej przez skazanego. Przy skierowaniu skazanego do prac administracyjno-porządkowych na terenie zakładu karnego, wynagrodzenie za pracę ustala dyrektor tego zakładu.

§ 2. Wynagrodzenie przysługujące skazanemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy ustala się w sposób zapewniający osiągnięcie co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia określonego na podstawie odrębnych przepisów, przy przepracowaniu pełnego miesięcznego wymiaru czasu pracy lub wykonaniu pełnej miesięcznej normy pracy. W wypadku przepracowania niepełnej miesięcznej normy czasu pracy lub niewykonania pełnej miesięcznej normy pracy wynagrodzenie wypłaca się proporcjonalnie do ilości czasu pracy lub wykonanej normy pracy. W razie zatrudnienia skazanego w niepełnym wymiarze czasu pracy najniższe wynagrodzenie ustala się w kwocie proporcjonalnej do liczby godzin zatrudnienia, biorąc za podstawę połowę minimalnego wynagrodzenia.

§ 3. Skazanemu wynagrodzenie przysługuje tylko za pracę wykonaną, z zastrzeżeniem § 4.

§ 4. Skazanemu przysługuje wynagrodzenie za czas niewykonywania pracy jedynie w wypadku, gdy był gotów do jej wykonania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących podmiotu zatrudniającego.

§ 5. Podmiot może na czas przestoju powierzyć skazanemu, za zgodą dyrektora zakładu karnego, inną odpowiednią pracę, za której wykonanie przysługuje wynagrodzenie przewidziane za tę pracę.

§ 6. Skazanemu przysługuje wynagrodzenie za czas przestoju spowodowanego warunkami atmosferycznymi jedynie w wypadku, gdy tak stanowi porozumienie lub umowa, o których mowa w § 1.”;

84) po art. 123 dodaje się art. 123a w brzmieniu:

„Art. 123a. § 1. Za prace porządkowe oraz pomocnicze wykonywane na rzecz jednostek organizacyjnych Służby Więziennej lub za prace porządkowe na rzecz samorządu terytorialnego, w wymiarze nieprzekraczającym 90 godzin miesięcznie, wynagrodzenie skazanemu nie przysługuje.

§ 2. Skazanemu, za jego pisemną zgodą lub na jego wniosek, dyrektor może zezwolić na nieodpłatne zatrudnienie przy pracach publicznych na rzecz organów administracji publicznej oraz przy pracach wykonywanych na cele charytatywne, a także przy pracach porządkowych i pomocniczych wykonywanych na rzecz jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.

§ 3. W celu przyuczenia do wykonywania pracy skazanemu, za jego pisemną zgodą, można zezwolić na wykonywanie nieodpłatnej pracy w przywieziennych zakładach pracy, przez okres nie dłuższy niż 1 miesiąc.

§ 4. Za wykonywane prace nieodpłatne mogą być skazanemu przyznawane nagrody.”;

85) w art. 124:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazanemu zatrudnionemu odpłatnie na podstawie skierowania do pracy lub umowy o pracę nakładczą przysługuje po roku nieprzerwanej pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, zwolnienie od pracy przez okres 14 dni roboczych, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, a skazanemu zatrudnionemu nieodpłatnie — 14 dni zwolnienia od pracy, bez prawa do wynagrodzenia. Skazany nie może zrzec się prawa do zwolnienia od pracy.”,

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Skazany w okresie urlopu wypoczynkowego lub zwolnienia od pracy, o których mowa w § 1 i 2, korzysta z uprawnień do:

- 1) dodatkowego lub dłuższego widzenia,
- 2) dodatkowego zakupu artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w zakładzie karnym,
- 3) dłuższych spacerów,
- 4) pierwszeństwa lub częstszego udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu.

§ 4. Zakres uprawnień, o których mowa w § 3, określa dyrektor zakładu karnego indywidualnie dla każdego skazanego.”;

86) art. 125 otrzymuje brzmienie:

„Art. 125. § 1. Skazany otrzymuje w całości, bez potrąceń w wysokości 20% na cele pomocy, o której mowa w art. 43, dodatki za pracę uciążliwą, niebezpieczną lub szkodliwą dla zdrowia, nagrody regulaminowe i przysługujące mu z tytułu zatrudnienia, premie za oszczędność surowca, wynagrodzenie za racjonalizatorstwo i wynalazczość oraz wynagrodzenie za pracę wykonywaną ponad określoną normę pracy lub normę czasu pracy.

§ 2. Z przypadającego skazanemu wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, wolne jest w każdym czasie od egzekucji 60%.”;

87) art. 126 otrzymuje brzmienie:

„Art. 126. § 1. Ze środków finansowych otrzymywanych przez skazanego, z wyjątkiem zapomóg, o których mowa w art. 113 § 6 pkt 1, gromadzi się środki pieniężne, przekazywane skazanemu w chwili zwolnienia z zakładu karnego, przeznaczone na przejazd do miejsca zamieszkania i na utrzymanie, do wysokości jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników; ze środków tych nie prowadzi się egzekucji i na wniosek skazanego można je przekazać na książeczkę oszczędnościową.

§ 2. Gromadzeniu podlega:

1) 50% kwoty zdeponowanej przez skazanego przy przyjęciu do zakładu karnego, jednak nie więcej niż kwota odpowiadająca wysokości jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników,

2) 50% z przypadającego skazanemu miesięcznie wynagrodzenia za pracę po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, jednak nie więcej niż kwota 4% jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników,

3) 50% każdego z wpływów pieniężnych skazanego niewymienionych w pkt 1 i 2, jednak nie więcej niż kwota 4% jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników.

§ 3. Gromadzenia kwot, określonych w § 2 pkt 2 i 3, dokonuje się po potrąceniu należności dochodzonych w postępowaniu egzekucyjnym.

§ 4. Zgromadzona kwota podlega każdorazowo uzupełnieniu w razie wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników. Uzupełnienia dokonuje się z wpływów pieniężnych skazanego uzyskanych od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu ogłoszenia wzrostu.”;

88) w art. 127:

a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i wyrazy „art. 123 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 123a § 1, 2 i 3”,

b) dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Skazany zwalniany z zakładu karnego, zatrudniany w czasie odbywania kary pozbawienia wolności na podstawie skierowania do pracy, otrzymuje zaświadczenie o wykonywaniu pracy.”;

89) w art. 129 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady zatrudniania skazanych, z uwzględnieniem rodzajów zatrudnienia, zasad wynagradzania skazanych zatrudnionych odpłatnie na podstawie skierowania do pracy, udzielania skazanym zwolnień od pracy lub urlopów wypoczynkowych, przyczyn i sposobów usprawiedliwiania niewykonywania pracy oraz dokumentowania zatrudnienia.”;

90) w art. 130:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W zakładach karnych prowadzi się nauczanie obowiązkowe w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum, a także umożliwia się nauczanie w zakresie ponadpodstawowym (ponadgimnazjalnym) i na kursach zawodowych. Zawodowe szkolenie kursowe może być w całości lub częściowo odpłatne.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Pierwszeństwo w uzyskaniu możliwości objęcia nauczaniem w szkole ponadpodstawowej (ponadgimnazjalnej) i na kursach zawodowych mają skazani, którzy nie mają wyuczonego zawodu albo po odbyciu kary nie będą mogli go wykonywać, a także nie ukończyli 21 roku życia.”,

c) dodaje się § 5 i 6 w brzmieniu:

„§ 5. W uzasadnionych wypadkach skazany może, na własny koszt, kształcić się w szkołach poza obrębem zakładu karnego za zgodą dyrektora zakładu. Koszty kształcenia skazanego poza obrębem zakładu karnego, ze względu na szczególne okoliczności, mogą być poniesione przez zakład karny.

§ 6. W wypadku zaistnienia poważnych przyczyn uniemożliwiających skazanemu realizację obowiązku nauczania możliwe jest czasowe zwolnienie go z realizacji tego obowiązku.”;

91) art. 134 otrzymuje brzmienie:

„Art. 134. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb prowadzenia nauczania w zakładach karnych, warunki i tryb realizacji obowiązku nauczania i zwalniania skazanych z tego obowiązku, warunki oraz tryb ponoszenia odpłatności za kształcenie poza obrębem zakładu karnego, uwzględniając w szczególności rodzaje i formy uzyskiwania przez skazanego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w warunkach zakładu karnego, specyfikę prowadzonego nauczania w warunkach izolacji więziennej, w tym konieczność zapewnienia dyscypliny i porządku podczas nauczania.”;

92) w rozdziale X tytuł oddziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Działalność kulturalno-oświatowa, społeczna, kultura fizyczna i zajęcia sportowe”;

93) w art. 136 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Do wykonywania zadań związanych z zajęciami kulturalno-oświatowymi, z zakresu kultury fizycznej i sportu, dyrektor zakładu karnego może wyznaczyć skazanych wyróżniających się wzorową postawą i zachowaniem.”;

94) po art. 136 dodaje się art. 136a w brzmieniu:

„Art. 136a. § 1. W zakładach karnych można zezwolić na dobrowolne gromadzenie przez skazanych środków finansowych przeznaczonych na pomoc skazanym oraz ich rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej lub na cele społeczne.

§ 2. Zasady gromadzenia środków finansowych, o których mowa w § 1, ustala dyrektor zakładu karnego, po zapoznaniu się z opiniami skazanych.

§ 3. Wnioski skazanych dotyczące wydatkowania zgromadzonych środków finansowych, o których mowa w § 1, wymagają zatwierdzenia przez dyrektora zakładu karnego.”;

95) w art. 138:

a) w § 1:

— w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy „w szczególności”,

— uchyla się pkt 6,

— w pkt 8 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9—15 w brzmieniu:

„9) pochwała,

10) zezwolenie na częstsze branie udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu,

11) zezwolenie na przekazanie osobie wskazanej przez skazanego upominku,

12) zezwolenie na odbywanie widzeń we własnej odzieży,

13) zezwolenie na otrzymanie dodatkowej paczki żywnościowej,

14) zezwolenie na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w zakładzie karnym,

15) zezwolenie na telefoniczne porozumienie się skazanego ze wskazaną przez niego osobą na koszt zakładu karnego.”,

b) uchyla się § 2;

96) w art. 139:

a) w § 1 po wyrazie „zwolniony” dodaje się wyrazy „lub połowy kary nieprzekraczającej 6 miesięcy”,

b) w § 2 wyrazy „wymaga zgody organu” zastępuje się wyrazami „wymaga wydania zarządzenia o zgodzie przez organ”,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Skazanemu odbywającemu karę dożywotniego pozbawienia wolności nagroda wymieniona w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8 może być przyznana po odbyciu co najmniej 15 lat kary.”,

d) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Nagrody wymienione w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8 dyrektor zakładu karnego przyznaje z urzędu lub na pisemny wniosek przełożonego skazanego. Dyrektor zakładu karnego może upoważnić kierownika wyodrębnionego oddziału do przyznawania nagrody wymienionej w art. 138 § 1 pkt 7.”,

e) dodaje się § 8 i 9 w brzmieniu:

„§ 8. Jeżeli po przyznaniu nagrody, określonej w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8, wystąpią nowe okoliczności uzasadniające przypuszczenie, że skazany w czasie pobytu poza zakładem karnym nie będzie przestrzegał porządku prawnego, albo jeżeli skazany korzystający z nagrody określonej w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8 zostanie zatrzymany przez uprawniony organ w związku z naruszeniem przez niego porządku prawnego w trakcie trwania nagrody, organ, który przyznał nagrodę, podejmuje decyzję o cofnięciu nagrody bądź o zamianie na-

grody na inną. W wypadku, o którym mowa w § 2, powiadamia się organ, który wydał zarządzenie.

§ 9. Skazanemu, który, korzystając z nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 7 i 8, nadużył zaufania, a w szczególności nie powrócił do zakładu karnego w wyznaczonym terminie, nie udziela się tych nagród przez okres co najmniej 6 miesięcy od udzielenia ostatniej nagrody.”;

97) w art. 140 w § 1 wyrazy „art. 141 § 4” zastępuje się wyrazami „art. 141a lub w art. 165 § 2”;

98) w art. 141:

a) w § 3 po wyrazach „dyrektor zakładu karnego” dodaje się wyrazy „lub osoba przez niego upoważniona”,

b) uchyla się § 4;

99) po art. 141 dodaje się art. 141a w brzmieniu:

„Art. 141a. § 1. W wypadkach szczególnie ważnych dla skazanego można mu zezwolić na opuszczenie zakładu karnego, na czas nieprzekraczający 5 dni, w miarę potrzeby pod konwojem funkcjonariusza Służby Więziennej lub w asyście innej osoby godnej zaufania.

§ 2. W stosunku do osadzonych w zakładzie karnym typu zamkniętego zezwolenia, o którym mowa w § 1, udziela sędzia penitencjarny, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — dyrektor zakładu karnego.

§ 3. Udzielenie zezwolenia, o którym mowa w § 1, tymczasowo aresztowanemu mającemu prawa i obowiązki skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności wymaga wydania zarządzenia o zgodzie przez organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje.

§ 4. Przepis art. 139 § 8 stosuje się odpowiednio.”;

100) w art. 143 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Karę dyscyplinarną, o której mowa w § 1 pkt 8, można wymierzyć skazanemu, który popełnił przekroczenie naruszające w poważnym stopniu obowiązującą w zakładzie karnym dyscyplinę i porządek. Kara ta polega na osadzeniu skazanego pojedynczo w celi oraz uniemożliwieniu mu kontaktu z innymi skazanymi; w trakcie jej wykonywania skazanego pozbawia się możliwości:

1) korzystania z widzeń i samoinkasujących aparatów telefonicznych,

2) korzystania ze sprzętu audiowizualnego i komputerowego,

3) bezpośredniego uczestniczenia, wspólnie z innymi skazanymi, w nabożeństwach, spotkaniach religijnych i nauce religii; na żądanie skazanego należy mu jednak umożliwić bezpośrednio uczestniczenie w nabożeństwie w warunkach uniemożliwiających mu kontakt z innymi skazanymi,

4) korzystania z udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem korzystania z książek i prasy,

5) dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych,

6) otrzymania paczki żywnościowej w kwartale następującym bezpośrednio po kwartale, w którym kara została wymierzona,

7) uczestniczenia w nauczaniu i zatrudnieniu poza celą,

8) korzystania z własnej odzieży, obuwia oraz wyrobów tytoniowych.”;

101) w art. 144 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Decyzja o ukaraniu karą dyscyplinarną powinna zawierać dokładne określenie przekroczenia popełnionego przez skazanego.

§ 4. Decyzję o ukaraniu karą dyscyplinarną sporządza się na piśmie i podaje do wiadomości skazanemu, a gdy względy wychowawcze za tym przemawiają — również innym skazanym lub innym osobom. Przepis ten ma zastosowanie również do decyzji o uchyleniu, darowaniu, odroczeniu, zamianie, zawieszeniu lub przerwaniu kary dyscyplinarnej, a także o odstąpieniu od ukarania dyscyplinarnego.”;

102) w art. 145:

a) w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Przed wymierzeniem skazanemu kary dyscyplinarnej określonej w art. 143 § 1 pkt 8 lekarz albo psycholog wydaje pisemną opinię o jego zdolności do odbycia tej kary.”,

b) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. Przed wymierzeniem skazanemu kary dyscyplinarnej, określonej w art. 143 § 1 pkt 4 i 5, któremu ze względu na stan zdrowia zezwolono na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych lub otrzymywanie paczek o większym ciężarze albo korzystającemu z diety, zasięga się opinii lekarza co do skutków dla stanu zdrowia skazanego wymierzenia tej kary.

§ 5. Po zasięgnięciu opinii lekarza dyrektor podejmuje decyzję o ewentualnym odroczeniu wykonania tej kary.”;

103) w art. 146 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli w okresie zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej skazany dopuścił się ponownie przekroczenia, zawieszona kara ulega wykonaniu, chyba że dyrektor zakładu karnego postanowi inaczej.”;

104) w art. 147:

a) w § 2 po wyrazie „samouszkodzenia” dodaje się wyrazy „lub z zasadnego zastosowania wobec niego środków przymusu bezpośredniego”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przedawnienie wykonania kary dyscyplinarnej nie biegnie w czasie wykonywania takiej samej kary, wymierzonej wcześniej.”;

105) w art. 153:

a) w § 2 skreśla się zdanie drugie,

b) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Sądem penitencjarnym właściwym miejscowo do udzielania dalszych przerw oraz do udzielania przerwy, o której mowa w § 3, jest sąd, który udzielił pierwszej przerwy.”;

106) w art. 155 w § 1 skreśla się wyrazy „i art. 78 § 1 i 2”;

107) art. 158 otrzymuje brzmienie:

„Art. 158. Wniosek o zwolnienie od wykonania kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 336 § 3 i 4 Kodeksu karnego, może złożyć również dowódca jednostki. Termin zawity do złożenia wniosku upływa w dniu ukończenia służby przez żołnierza.”;

108) w art. 161 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.”;

109) w art. 162 w § 1 po wyrazach „warunkowe zwolnienie” dodaje się wyrazy „,oraz uwzględnić ugodę zawartą w wyniku mediacji”;

110) w art. 163 uchyla się § 3;

111) w art. 165 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Skazanemu można zezwolić na opuszczenie zakładu karnego, łącznie na czas do 14 dni, zwłaszcza w celu podejmowania starań o uzyskanie po zwolnieniu odpowiednich możliwości zamieszkania i pracy. Zezwolenie na opuszczenie zakładu można przyznać skazanemu, którego postawa w czasie odbywania kary uzasadnia przypuszczenie, że

w czasie pobytu poza zakładem karnym będzie przestrzegał porządku prawnego. Zezwolenia udziela dyrektor zakładu karnego. Przepis art. 139 § 8 stosuje się odpowiednio.”;

112) w art. 166:

a) w § 2 wyraz „Administracja” zastępuje się wyrazem „Dyrektor”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Skazanemu zwalnianemu z zakładu karnego, który nie dysponuje wystarczającymi środkami własnymi i nie ma zapewnionych na wolności dostatecznych środków utrzymania, dyrektor zakładu karnego może udzielić pomocy pieniężnej w chwili zwolnienia w wysokości do 1/3 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników lub jej odpowiedni ekwiwalent.”;

113) w art. 167 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Czas trwania dozoru, o którym mowa w § 1, nie może przekraczać 2 lat; czasu tego nie określa się z góry. Sąd penitencjarny może orzec o zaniechaniu dozoru, jeżeli skazany nie przestrzega poleceń sądowego kuratora zawodowego lub nie wykonuje nałożonych obowiązków.”;

114) po art. 167 dodaje się art. 167a w brzmieniu:

„Art. 167a. § 1. Przy zwolnieniu z zakładu karnego skazany otrzymuje, za pokwitowaniem, znajdujące się w depozycie dokumenty, pieniądze, przedmioty wartościowe i inne przedmioty, jeżeli nie zostały zatrzymane albo zajęte w drodze zabezpieczenia lub egzekucji.

§ 2. Skazany otrzymuje ponadto świadectwo zwolnienia z zakładu karnego oraz zaświadczenie o zatrudnieniu. Skazany wymagający leczenia otrzymuje skierowanie do lekarza specjalisty lub do szpitala, jeżeli takie są wskazania lekarskie oraz wyniki wykonanych badań diagnostycznych niezbędnych dla dalszego postępowania leczniczego lub diagnostycznego.

§ 3. Jako ekwiwalent pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 166 § 3, skazany może otrzymać przy zwolnieniu stosowną do pory roku odzież, bieliznę, obuwie, bilet na przejazd, a także artykuły żywnościowe na czas podróży. Decyzje w tym zakresie podejmuje dyrektor zakładu karnego.

§ 4. Jeżeli osoba zwolniona z zakładu karnego wymaga leczenia szpital-

nego, a jej stan zdrowia nie pozwala na przeniesienie do publicznego zakładu opieki zdrowotnej, pozostaje ona na leczeniu w zakładzie karnym do czasu, gdy jej stan zdrowia pozwoli na takie przeniesienie.

§ 5. Przepis § 4 ma zastosowanie, jeżeli osoba zwolniona wyraża zgodę na dalsze leczenie w zakładzie karnym, co powinno być potwierdzone jej podpisem w indywidualnej dokumentacji medycznej. W razie niemożności wyrażenia tej zgody przez osobę zwolnioną, decyzję o pozostawieniu jej na leczeniu w zakładzie karnym podejmuje dyrektor zakładu karnego na wniosek lekarza. Wobec osoby, o której mowa w § 4, stosuje się przepisy porządkowe obowiązujące w zakładzie karnym. Przepisy art. 118 § 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Jeżeli zwalniany skazany jest niezdolny z powodów zdrowotnych do samodzielnego powrotu do miejsca zameldowania lub miejsca przebywania bez zameldowania, administracja zakładu karnego jest obowiązana w okresie poprzedzającym zwolnienie nawiązać kontakt z rodziną, osobą bliską lub wskazaną przez skazanego inną osobą i powiadomić ją o terminie zwolnienia. W wypadku gdy działania administracji zakładu karnego okazały się bezskuteczne, administracja zakładu karnego jest obowiązana udzielić zwolnionemu pomocy w udaniu się do miejsca zameldowania lub miejsca przebywania bez zameldowania albo publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

§ 7. Jeżeli osoba, o której mowa w § 4, nie wyraża zgody na dalsze leczenie w zakładzie karnym, lekarz poucza ją o możliwych następstwach zdrowotnych odmowy leczenia. Fakt odmowy powinien być potwierdzony podpisem zwolnionego w indywidualnej dokumentacji medycznej, a w wypadku odmowy podpisu — notatką urzędową na tę okoliczność.”;

115) w art. 173 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do zakresu działania sądowego kuratora zawodowego należy w szczególności:

- 1) kontrolowanie zachowania skazanego w okresie próby,
- 2) składanie wniosków o zmianę okresu próby w sprawach dotyczących wykonywania

postanowienia o warunkowym zwolnieniu,

- 3) składanie wniosków o ustanowienie, rozszerzenie lub zmianę obowiązków w okresie próby, o zwolnienie od wykonania tych obowiązków albo o oddanie pod dozór lub zwolnienie od dozoru,
- 4) składanie wniosków o odroczenie lub o przerwę wykonania kary lub o odwołanie odroczenia lub przerwy wykonania kary,
- 5) składanie wniosków o warunkowe zwolnienie i o odwołanie warunkowego zwolnienia,
- 6) składanie wniosków o zarządzenie wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono, oraz o wykonanie kary zastępczej,
- 7) składanie wniosków o wszczęcie postępowań dotyczących wykonania kary ograniczenia wolności,
- 8) udzielanie pomocy z funduszu pomocy postpenitencjarnej,
- 9) branie udziału w posiedzeniach sądu w przedmiocie wykonywania środków karnych związanych z poddaniem sprawcy próbie, jeżeli sprawca oddany był pod dozór lub w sprawach wszczętych na wniosek kuratora,
- 10) podejmowanie czynności mających na celu przygotowanie skazanego do zwolnienia z zakładu karnego.”;

116) w art. 178 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przed wydaniem postanowienia w przedmiocie zarządzenia wykonania zawieszony kary, sąd powinien wysłuchać skazanego lub jego obrońcę, chyba że zachodzą okoliczności zarządzenia wykonania kary określone w art. 75 § 1 Kodeksu karnego.”;

117) w art. 182 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Organ, do którego przesłano orzeczenie zawierające zakaz prowadzenia pojazdów, zobowiązany jest cofnąć uprawnienia do ich prowadzenia w orzeczonego zakresie oraz nie może wydać tych uprawnień w okresie obowiązywania zakazu.”;

118) art. 194 otrzymuje brzmienie:

„Art. 194. Minister Sprawiedliwości może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz przedmiotów, które w razie orzeczenia ich przypadku przekazuje się bezpośrednio innym organom niż organ egzekucyjny wymieniony w art. 187, mając na uwadze w szczególności właściwość tych organów oraz rodzaj przedmiotów podlegających przekazaniu.”;

119) w rozdziale XII tytuł oddziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka i świadczenie pieniężne”;

120) w art. 196 w § 1 po wyrazach „naprawienia szkody” dodaje się wyrazy „lub zadośćuczynienia”;

121) art. 200 otrzymuje brzmienie:

„Art. 200. § 1. Środki zabezpieczające związane z umieszczeniem sprawcy w zakładzie zamkniętym, przewidziane w Kodeksie karnym, wykonuje się w zakładach psychiatrycznych i w zakładach leczenia odwykowego.

§ 2. Zakłady psychiatryczne, o których mowa w § 1, mogą być organizowane jako zakłady dysponujące warunkami:

- 1) podstawowego zabezpieczenia,
- 2) wzmocnionego zabezpieczenia,
- 3) maksymalnego zabezpieczenia.

§ 3. Zakłady leczenia odwykowego, o których mowa w § 1, mogą być organizowane jako zakłady dysponujące warunkami wzmocnionego zabezpieczenia.

§ 4. Zakłady, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, podlegają właściwej jednostce samorządu terytorialnego.

§ 5. Zakłady, o których mowa w § 2 pkt 3, podlegają ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.”;

122) po art. 200 dodaje się art. 200a—200c w brzmieniu:

„Art. 200a. Do zamkniętego zakładu psychiatrycznego dysponującego warunkami maksymalnego zabezpieczenia kieruje się sprawcę, jeżeli:

- 1) jego powtarzające się zachowania zagrażające życiu lub zdrowiu innych osób lub powodujące niszczenie przedmiotów znacznej wartości nie mogą być opanowane w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym dysponującym warunkami wzmocnionego zabezpieczenia,
- 2) nie jest możliwe zapobieżenie samowolnemu oddaleniu się z zamkniętego zakładu psychiatrycznego dysponującego wzmocnionymi warunkami zabezpieczenia sprawcy, stwarzającego znaczne zagrożenie poza zakładem.

Art. 200b. Do zamkniętego zakładu psychiatrycznego lub do zakładu leczenia odwykowego dysponującego warunkami

wzmocnionego zabezpieczenia kieruje się sprawcę, jeżeli:

- 1) jego zachowania zagrażające życiu lub zdrowiu innych osób lub powodujące niszczenie przedmiotów znacznej wartości nie mogą być opanowane w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym lub w zakładzie leczenia odwykowego, dysponującym warunkami podstawowego zabezpieczenia,
- 2) nie jest możliwe zapobieżenie samowolnemu oddaleniu się z zamkniętego zakładu psychiatrycznego lub z zakładu leczenia odwykowego, dysponującego warunkami podstawowego zabezpieczenia sprawcy, stwarzającego zagrożenie poza zakładem.

Art. 200c. Do zamkniętego zakładu psychiatrycznego lub do zakładu leczenia odwykowego dysponującego warunkami podstawowego zabezpieczenia kieruje się sprawcę, który nie kwalifikuje się do zakładu psychiatrycznego lub do zakładu leczenia odwykowego, o których mowa w art. 200a oraz w art. 200b.”;

123) art. 201 otrzymuje brzmienie:

„Art. 201. § 1. W celu zapewnienia właściwego miejsca wykonywania środków zabezpieczających, o których mowa w art. 200 § 1 i 2, minister właściwy do spraw zdrowia powołuje komisję psychiatryczną do spraw środków zabezpieczających.

§ 2. Wykonując orzeczenie o zastosowaniu środka zabezpieczającego związanego z umieszczeniem w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym lub w zakładzie leczenia odwykowego, sąd, po zasięgnięciu opinii komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających, określa rodzaj zakładu, o którym mowa w art. 200 § 2 lub 3, i przesyła odpis orzeczenia wraz z poleceniem doprowadzenia sprawcy właściwej stacji pogotowia ratunkowego, właściwej jednostce Policji lub właściwemu organowi wojskowemu, a odpis orzeczenia i polecenie przyjęcia — kierownikowi właściwego zakładu.

§ 3. Jeżeli sprawca przebywa w zakładzie karnym albo w areszcie śledczym, polecenie doprowadzenia sąd przesyła dyrektorowi tego zakładu lub aresztu, załączając odpis orzeczenia.

§ 4. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z Ministrem

Sprawiedliwości, określa, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania i zadania komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających, jej skład oraz wykaz zamkniętych zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających, a także ich pojemność i warunki zabezpieczenia, z uwzględnieniem szczegółowych zasad kierowania do takich zakładów, postępowania ze sprawcami w nich umieszczonymi oraz regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania środków zabezpieczających, mając na uwadze w szczególności poddanie sprawcy umieszczonego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym lub w zakładzie leczenia odwykowego właściwemu leczeniu lub terapii, przeciwdziałanie zachowaniom sprawcy zagrażającym życiu i zdrowiu innych osób lub powodującym niszczenie przedmiotów znacznej wartości oraz zapobieżenie samowolnemu oddaleniu się sprawcy stwarzającego zagrożenie poza zakładem.”;

124) art. 202 otrzymuje brzmienie:

„Art. 202. Sprawcę, wobec którego wykonywany jest środek zabezpieczający, obejmuje się odpowiednim postępowaniem leczniczym, terapeutycznym i rehabilitacyjnym, a także resocjalizacyjnym, którego celem jest poprawa stanu jego zdrowia i zachowania, w stopniu umożliwiającym powrót do życia w społeczeństwie i dalsze leczenie w warunkach poza zakładem.”;

125) w art. 203 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kierownik zakładu zamkniętego, w którym wykonuje się środek zabezpieczający, nie rzadziej niż co 6 miesięcy przesyła do sądu opinię o stanie zdrowia sprawcy umieszczonego w tym zakładzie i o postępach w leczeniu lub terapii; opinię taką obowiązany jest przestać bezwzględnie, jeżeli w związku ze zmianą stanu zdrowia sprawcy uzna, że jego dalsze pozostawanie w zakładzie nie jest konieczne.”;

126) w art. 204 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W razie potrzeby sąd zasięga opinii innych biegłych.”;

127) po art. 204 dodaje się art. 204a—204c w brzmieniu:

„Art. 204a. Wobec sprawcy umieszczonego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym lub w zakładzie leczenia odwykowego

można stosować środki przymusu bezpośredniego na zasadach, w trybie i w sposób określony w przepisach o ochronie zdrowia psychicznego.

Art. 204b. W zakładach, o których mowa w art. 200 § 2 pkt 2 i 3 oraz w § 3, dopuszcza się kontrolowanie przedmiotów posiadanych przez sprawców oraz pomieszczeń, w których oni przebywają. Przepisy art. 116 § 4—6 stosuje się odpowiednio.

Art. 204c. Osobiste kontakty sprawcy przebywającego w zakładzie, o którym mowa w art. 200 § 2 pkt 2 lub 3 albo w § 3, z osobami odwiedzającymi mogą odbywać się tylko za zgodą kierowników tych zakładów. Można odmówić udzielenia takiej zgody, w szczególności gdy kontakty te powodują wzrost ryzyka zachowań niebezpiecznych.”;

128) w art. 206:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W zakresie odraczania, rozkładania na raty i umarzania należności sądowych, stosuje się odpowiednio art. 49—51, przy czym okres odroczenia wykonania albo rozłożenia na raty pieniężnej kary porządkowej nie może przekroczyć 6 miesięcy.”;

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przepisy § 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do wykonania orzeczenia o nawiązce na rzecz Skarbu Państwa oraz do obowiązku uiszczenia kwoty pieniężnej, stanowiącej równowartość orzeczonego przepadku, z tym że okres odroczenia wykonania tych należności albo rozłożenia na raty nie może przekroczyć 1 roku.”;

129) po art. 207 dodaje się art. 207a w brzmieniu:

„Art. 207a. Sposób wykonywania tymczasowego aresztowania nie może naruszać uprawnień procesowych tymczasowo aresztowanego.”;

130) w art. 208:

a) § 3—5 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Areszty śledcze mogą być tworzone jako samodzielne areszty lub jako wyodrębnione oddziały zakładów karnych. Kilka aresztów śledczych może posiadać wspólną administrację bądź wydzielone służby.

§ 4. Aresztem śledczym kieruje dyrektor; wyodrębnionym oddziałem może kierować podlegający dyrektorowi kierownik.

§ 5. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, tworzy i znosi areszty śledcze, mając na względzie istniejące potrzeby w tym zakresie.”;

b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Dyrektor Generalny Służby Więziennej określa, w drodze zarządzenia, przeznaczenie aresztów śledczych, uwzględniając w szczególności potrzebę zapewnienia oraz racjonalnego wykorzystania miejsc zakwaterowania dla wszystkich tymczasowo aresztowanych.”;

131) w art. 210 po wyrazie „regulaminu” dodaje się wyrazy „organizacyjno-porządkowego”;

132) art. 211 otrzymuje brzmienie:

„Art. 211. § 1. Po przyjęciu tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego bezwzględnie zawiadamia się o tym organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje.

§ 2. Tymczasowo aresztowany ma prawo, bezwzględnie po osadzeniu go w areszcie śledczym, zawiadomić o miejscu swojego pobytu osobę najbliższą albo inną osobę, stowarzyszenie, organizację lub instytucję, a także swojego obrońcę. Tymczasowo aresztowany cudzoziemiec ma ponadto prawo powiadomić właściwy urząd konsularny, a w razie braku takiego urzędu — właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne.

§ 3. Tymczasowo aresztowanego zwalnia się w dniu, w którym upływa termin zastosowania tymczasowego aresztowania.

§ 4. Bezpośrednio przed zwolnieniem z aresztu śledczego tymczasowo aresztowanemu udziela się stosownych informacji mających na celu przygotowanie go do życia po zwolnieniu, w tym także o zakresie pomocy postpenitencjarnej oraz o instytucjach i organach udzielających tej pomocy.

§ 5. Administracja aresztu śledczego jest obowiązana udzielić zwalnianemu pomocy w udaniu się do miejsca zameldowania lub miejsca zamieszkania albo do publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

§ 6. Wykonywanie tymczasowego aresztowania ustaje po rozpoczęciu wykonywania środka zabezpieczającego, o którym mowa w art. 94 § 1 i art. 96 § 1 Kodeksu karnego.

§ 7. W wypadku skierowania do wykonania orzeczenia o zastosowaniu środka zabezpieczającego wymienionego w § 6 wobec osoby tymczasowo aresztowanej także w innej sprawie, wykonanie tego środka następuje po uchyleniu w tej

sprawie tymczasowego aresztowania.”;

133) w art. 212 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Tymczasowo aresztowani powinni być rozmieszczani w areszcie śledczym w sposób zapobiegający ich wzajemnej demoralizacji. W szczególności należy oddzielać niekaranych od uprzednio odbywających karę pozbawienia wolności oraz młodocianych od dorosłych, chyba że szczególne względy wychowawcze przemawiają za umieszczeniem dorosłego z młodocianym lub młodocianymi. Przy rozmieszczaniu tymczasowo aresztowanych w oddziałach i celach mieszkalnych bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) konieczność oddzielenia tymczasowo aresztowanych od skazanych, a także tymczasowo aresztowanych funkcjonariuszy organów powołanych do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej, pracowników organów wymiaru sprawiedliwości i ścigania od pozostałych tymczasowo aresztowanych,
- 2) potrzebę zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w areszcie śledczym,
- 3) zalecenia lekarskie, psychologiczne i rehabilitacyjne,
- 4) potrzebę kształtowania właściwej atmosfery wśród tymczasowo aresztowanych,
- 5) konieczność zapobiegania samoagresji i popełnianiu przestępstw podczas tymczasowego aresztowania.”;

134) po art. 212 dodaje się art. 212a—212c w brzmieniu:

„Art. 212a. § 1. Komisja penitencjarna kwalifikuje tymczasowo aresztowanego jako stwarzającego poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa aresztu oraz dokonuje, co najmniej raz na 3 miesiące, weryfikacji decyzji w tym przedmiocie. O podjętych decyzjach zawiadamia się organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, oraz sędziego penitencjarnego.

§ 2. Tymczasowo aresztowanego, o którym mowa w § 1, osadza się w wyznaczonym oddziale lub celi aresztu śledczego w warunkach zapewniających wzmoczoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo tego aresztu, zawiadamiając o tym sędziego penitencjarnego.

§ 3. Tymczasowo aresztowanego podejrzanego o popełnienie przestępstwa w zorganizowanej gru-

pie albo w związku mającym na celu popełnianie przestępstw osadza się w areszcie śledczym w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu, chyba że szczególne okoliczności przemawiają przeciwko takiemu osadzeniu.

§ 4. Przepisy § 1 i 2 stosuje się do tymczasowo aresztowanego, którego właściwości, warunki osobiste, sposób zachowania się w trakcie pobytu w areszcie śledczym lub stopień demoralizacji stwarzają poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa aresztu śledczego i który:

1) jest podejrzany o popełnienie przestępstwa, w szczególności:

a) zamachu na:

- niepodległość lub integralność Rzeczypospolitej Polskiej,
- konstytucyjny ustrój lub konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej,
- życie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- jednostkę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

b) ze szczególnym okrucieństwem,

c) wzięcia lub przetrzymania zakładnika albo w związku z wzięciem zakładnika,

d) uprowadzenia statku wodnego lub powietrznego,

e) z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych albo łańcuchów palnych,

2) podczas uprzedniego lub obecnego pozbawienia wolności stwarzał zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu karnego lub aresztu śledczego w ten sposób, że:

a) był organizatorem lub aktywnym uczestnikiem zbiorowego wystąpienia w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

b) dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub inną osobę zatrudnioną w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

c) był sprawcą zgwałcenia albo znęcał się nad skazanym, ukaranym lub tymczasowo aresztowanym,

d) uwolnił się lub usiłował uwolnić się z zakładu karnego typu zamkniętego lub aresztu śledczego albo podczas konwojowania poza terenem takiego zakładu lub aresztu.

Art. 212b. W areszcie śledczym tymczasowo aresztowany, o którym mowa w art. 212a, przebywa w następujących warunkach:

1) cele mieszkalne oraz miejsca i pomieszczenia wyznaczone do: pracy, nauki, przeprowadzania spacerów, widzeń, odprawiania nabożeństw, spotkań religijnych i nauczania religii oraz zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu wyposaża się w odpowiednie zabezpieczenia techniczno-ochronne,

2) cele mieszkalne są częściej kontrolowane niż te, w których osadza się tymczasowo aresztowanego, wobec którego nie podjęto decyzji, o której mowa w art. 212a § 1,

3) tymczasowo aresztowany może uczyć się, pracować, bezpośrednio uczestniczyć w nabożeństwach, spotkaniach religijnych i nauce religii oraz korzystać z zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu tylko w oddziale, w którym jest osadzony,

4) poruszanie się tymczasowo aresztowanego po terenie aresztu śledczego odbywa się pod wzmocnionym dozorem i jest ograniczone tylko do niezbędnych potrzeb,

5) tymczasowo aresztowanego poddaje się kontroli osobistej przy każdorazowym wyjściu i powrocie do celi,

6) spacer tymczasowo aresztowanego odbywa się w wyznaczonych miejscach pod wzmocnionym dozorem,

7) sposób osobistego kontaktowania się przedstawicieli podmiotów określonych w art. 38 § 1 z tymczasowo aresztowanym określa każdorazowo dyrektor aresztu śledczego,

8) widzenia odbywają się w wyznaczonych miejscach pod wzmocnionym dozorem. W czasie korzystania z widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z osobami odwiedzającymi tymczasowo are-

sztowany nie może spożywać artykułów żywnościowych i napojów. Widzenia nie mogą odbywać się w obecności tymczasowo aresztowanego, wobec którego nie podjęto decyzji, o której mowa w art. 212a § 1,

- 9) tymczasowo aresztowany nie może korzystać z własnej odzieży i obuwia.

Art. 212c. § 1. Tymczasowo aresztowanego poddaje się badaniom osobopoznawczym, w zakresie niezbędnym dla zapobiegania wzajemnej demoralizacji tymczasowo aresztowanych oraz zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w areszcie. Jeżeli konieczne jest przeprowadzenie badań psychologicznych lub psychiatrycznych, dokonuje się ich na zasadach określonych w art. 83 § 1 i 2 oraz art. 84 § 3.

- § 2. O zarządzeniu badań psychiatrycznych zawiadamia się organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje.”;

135) w art. 213 skreśla się wyrazy „organ stosujący tymczasowe aresztowanie lub”;

136) w art. 215 w § 1 po wyrazach „będącym adwokatem” dodaje się wyrazy „albo radcą prawnym”;

137) w art. 216 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Tymczasowo aresztowany nie może posiadać środków łączności, urządzeń technicznych służących do rejestrowania i odtwarzania informacji, sprzętu komputerowego, a także, poza depozytem, przedmiotów i dokumentów, które mogą utrudniać prawidłowy tok postępowania karnego.”;

138) po art. 216 dodaje się art. 216a w brzmieniu:

„Art. 216a. § 1. W czasie przeprowadzania czynności procesowych, transportowania oraz w innych uzasadnionych wypadkach, tymczasowo aresztowany korzysta z własnej odzieży, bielizny i obuwia, chyba że są one nieodpowiednie ze względu na porę roku lub zniszczone albo jeżeli przemawiają przeciwko temu względy bezpieczeństwa lub organ dysponujący zarządzi inaczej.

- § 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do tymczasowo aresztowanego żołnierza służby czynnej. W czasie czynności procesowych występuje on w umundurowaniu, z oznakami posiadanych stopni

wojskowych, a jeżeli nie posiada właściwego umundurowania, korzysta z innej własnej odzieży, bielizny i obuwia.”;

139) art. 217 otrzymuje brzmienie:

„Art. 217. § 1. Tymczasowo aresztowany może uzyskać widzenie po wydaniu zarządzenia o zgodzie na widzenie przez organ, do którego dyspozycji pozostaje. W wypadku gdy tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji kilku organów, wymagana jest zgoda na widzenie każdego z nich, chyba że organy te zarządzą inaczej.

- § 2. Widzenia odbywają się pod nadzorem funkcjonariusza Służby Więziennej w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt tymczasowo aresztowanego z osobą odwiedzającą.

§ 3. Organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, może zezwolić na udzielenie widzenia w sposób inny niż określony w § 2.

§ 4. W razie udzielenia widzenia w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt tymczasowo aresztowanego z osobą odwiedzającą, tymczasowo aresztowany może spożywać artykuły żywnościowe i napoje zakupione przez osoby odwiedzające na terenie aresztu śledczego. Na żądanie osoby odwiedzającej widzenia udziela się w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z tymczasowo aresztowanym.

§ 5. W wypadku tymczasowo aresztowanego, o którym mowa w art. 212a, dyrektor aresztu śledczego powiadamia organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, o istnieniu poważnego niebezpieczeństwa dla osoby odwiedzającej oraz że konieczne jest udzielenie widzenia wyłącznie w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z tymczasowo aresztowanym.

§ 6. Organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, może ograniczyć lub określić sposób korzystania przez tymczasowo aresztowanego z prawa do kontaktowania się z duchownymi świadczącymi posługi religijne lub innymi osobami, jeżeli wymaga tego konieczność zapewnienia prawidłowego toku postępowania karnego.”;

140) po art. 217 dodaje się art. 217a—217d w brzmieniu:

„Art. 217a. § 1. Korespondencja tymczasowo aresztowanego podlega zatrzymaniu, cenzurze lub nadzorowi organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, chyba że organ ten zarządzi inaczej. W wypadku gdy tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji kilku organów, jego korespondencję przesyła się temu organowi, którego postanowienie wprowadzono do wykonania jako pierwsze, chyba że organy te zarządzają inaczej.

§ 2. Jeżeli organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, nie zarządzi zatrzymania, cenzury lub nadzoru korespondencji tymczasowo aresztowanego, decyzje te może podjąć dyrektor aresztu śledczego, który powiadamia tymczasowo aresztowanego, sędziego penitencjarnego oraz organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, o przyczynach jej zatrzymania, ocenzurowania lub nadzoru. Przepis art. 105 § 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 217b. § 1. Korespondencję urzędową administracja aresztu śledczego niezwłocznie doręcza lub podaje do wiadomości tymczasowo aresztowanemu, który podpisem i datą potwierdza jej odbiór lub przyjęcie jej treści do wiadomości. W razie odmowy potwierdzenia czyni się o tym wzmiankę na piśmie urzędowym lub potwierdzeniu odbioru.

§ 2. Korespondencję tymczasowo aresztowanego, w tym także korespondencję z organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka, z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz z organami państwowymi i samorządowymi, przesyła się adresatowi za pośrednictwem organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje.

Art. 217c. Tymczasowo aresztowany nie może korzystać z aparatu telefonicznego oraz innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej.

Art. 217d. Udzielenie tymczasowo aresztowanemu zezwolenia, o którym mowa

w art. 141a § 1, wymaga wydania zarządzenia o zgodzie przez organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje.”;

141) w art. 218:

a) w § 1 wyrazy „zezwolenia organu” zastępuje się wyrazami „wydania zarządzenia o zgodzie przez organ”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Tymczasowo aresztowany zatrudniony odpłatnie otrzymuje wynagrodzenie pomniejszone o kwotę potrąceń, o których mowa w art. 43 § 1.”;

142) art. 220 otrzymuje brzmienie:

„Art. 220. Ze środków finansowych otrzymywanych przez tymczasowo aresztowanego nie podlega egzekucji kwota do wysokości połowy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników, niezbędna na pokrycie kosztów przejazdu z aresztu śledczego do miejsca zamieszkania i na utrzymanie w ciągu najbliższych dni po zwolnieniu. Przepis art. 126 stosuje się odpowiednio.”;

143) art. 221 otrzymuje brzmienie:

„Art. 221. § 1. Tymczasowo aresztowanemu wyróżniającemu się przestrzeganiem porządku wewnętrznego w areszcie śledczym oraz zasad określonych w regulaminie organizacyjno-porządkowym wykonywania tymczasowego aresztowania mogą być przyznawane nagrody.

§ 2. Nagrodami są:

- 1) zezwolenie na indywidualny wystrój celi mieszkalnej,
- 2) dodatkowy lub dłuższy spacer,
- 3) zezwolenie na otrzymanie dodatkowej paczki żywnościowej lub otrzymanie paczki przekraczającej dopuszczalny ciężar,
- 4) indywidualne odstępstwo od porządku wewnętrznego aresztu śledczego, w zakresie ustalonym przez dyrektora aresztu śledczego,
- 5) zezwolenie na częstsze branie udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu,
- 6) zezwolenie na dłuższe widzenie,
- 7) zezwolenie na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w areszcie śledczym,

- 8) zatarcie wszystkich lub niektórych kar dyscyplinarnych,
- 9) nagroda rzeczowa lub pieniężna.”;

144) po art. 221 dodaje się art. 221a w brzmieniu:

„Art. 221a. Poruszanie się tymczasowo aresztowanych po terenie aresztu śledczego, nauczanie i zatrudnienie, bezpośrednio uczestniczenie w nabożeństwach, spotkaniach religijnych i nauczaniu religii oraz korzystanie z widzeń, spacerów, kąpeli, zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej i sportu, a także ich udział w czynnościach procesowych, odbywa się z uwzględnieniem konieczności zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego.”;

145) w art. 222:

- a) w § 1 wyraz „umyślne” zastępuje się wyrazem „zawinione”,
- b) w § 2:
  - pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) pozbawienie możliwości otrzymania jednej paczki żywnościowej w kwartale następującym bezpośrednio po kwartale, w którym kara została wymierzona,”,
  - w pkt 5 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) pozbawienie prawa do udziału w niektórych zajęciach kulturalno-oświatowych lub z zakresu kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem korzystania z książek i prasy, na okres do 1 miesiąca,

7) pozbawienie prawa dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz innych artykułów dopuszczonych do sprzedaży w areszcie śledczym, na okres do 1 miesiąca.”;

146) po art. 222 dodaje się art. 222a w brzmieniu:

- „Art. 222a. § 1. Decyzja o ukaraniu karą dyscyplinarną powinna zawierać określenie przekroczenia popełnionego przez tymczasowo aresztowanego.
- § 2. Decyzję o ukaraniu, uchyleniu, darowaniu, odroczeniu, zamianie, zawieszeniu lub przerwaniu kary dyscyplinarnej, a także o odstąpieniu od ukarania dyscyplinarnego sporządza się na piśmie i podaje do wiadomości tymczasowo aresztowanemu.
- § 3. Jeżeli w okresie zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej tymczasowo aresztowany dopuścił się ponownie przekroczenia, za-

wieszona kara ulega wykonaniu, chyba że dyrektor aresztu śledczego postanowi inaczej.

§ 4. Przed wymierzeniem kar dyscyplinarnych określonych w art. 222 § 2 pkt 2 i 3 tymczasowo aresztowanemu, któremu ze względu na stan zdrowia zezwolono na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych lub otrzymywanie paczek o większym ciężarze albo korzystającemu z diety, zasięga się opinii lekarza.”;

147) art. 223 otrzymuje brzmienie:

„Art. 223. § 1. Po wydaniu wyroku skazującego sądu pierwszej instancji tymczasowo aresztowany może być przeniesiony do zakładu karnego; sąd, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, może postanowić inaczej.

§ 2. W stosunku do tymczasowo aresztowanego przeniesionego na podstawie § 1 do zakładu karnego, stosuje się przepisy o wykonywaniu tymczasowego aresztowania, chyba że wyraził on zgodę na stosowanie względem niego przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

§ 3. Tymczasowo aresztowanego, skazanego wyrokiem sądu pierwszej instancji, w stosunku do którego sąd nie sprzeciwił się przeniesieniu do zakładu karnego, a tymczasowo aresztowany wyraził zgodę na stosowanie względem niego przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, komisja penitencjarna klasyfikuje niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o skazaniu.

§ 4. Zgoda, o której mowa w § 3, powinna być wyrażona przed podjęciem decyzji klasyfikacyjnej i potwierdzona podpisem tymczasowo aresztowanego. Cofnięcie zgody tymczasowo aresztowanego po wydaniu decyzji przez komisję penitencjarną jest nieskuteczne.

§ 5. Tymczasowo aresztowanego, skazanego wyrokiem sądu pierwszej instancji, który nie wyraził zgody na stosowanie względem niego przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, komisja penitencjarna kwalifikuje do tymczasowo aresztowanych, którzy mogą być przeniesieni do zakładu karnego z oddziałem aresztu śledczego.

§ 6. Przepisy § 1—5 stosuje się odpowiednio w wypadku zastosowania tymczasowego aresztowania wobec obywatela polskiego prawomocnie skazanego przez sąd państwa obcego na karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu albo obywatela polskiego, wobec którego prawomocnie orzeczono środek polegający na pozbawieniu wolności, do czasu określenia przez właściwy sąd kwalifikacji prawnej czynu według prawa polskiego oraz kary lub środka podlegającego wykonaniu.

§ 7. Przepisy o wykonaniu tymczasowego aresztowania stosuje się ponadto do umieszczonej w areszcie śledczym lub w zakładzie karnym osoby, o której mowa w art. 589a Kodeksu postępowania karnego.”;

148) po art. 223 dodaje się art. 223a w brzmieniu:

„Art. 223a. § 1. Tymczasowo aresztowany, wobec którego wykonywana jest kara pozbawienia wolności w innej sprawie, korzysta z uprawnień takich jak skazany, z wyjątkiem: wizerunku, korespondencji, korzystania z aparatów telefonicznych oraz innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej, posiadania przedmiotów w celi, korzystania ze świadczeń zdrowotnych, powiadamiania organu dysponującego o zakwalifikowaniu do tymczasowo aresztowanych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu karnego oraz o pozostaniu na leczeniu w zakładzie karnym po zwolnieniu, a także w zakresie udzielania zezwolenia, o którym mowa w art. 141a, a ponadto w innych wypadkach, gdy wymaga tego konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego — w zakresie których stosuje się przepisy niniejszego kodeksu dotyczące tymczasowo aresztowanych.

§ 2. Tymczasowo aresztowany, o którym mowa w § 1, nie korzysta z przepustek wymienionych w art. 91 pkt 7 i art. 92 pkt 9, nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 7 i 8, a także zezwolenia wymienionego w art. 165 § 2.

§ 3. Organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, może zarządzić stosowanie wobec tymczasowo aresztowane-

go, o którym mowa w § 1, również innych przepisów dotyczących tymczasowo aresztowanych.

§ 4. Tymczasowo aresztowanego, o którym mowa w § 1, rozmieszcza się w areszcie śledczym odrębnie od skazanych.”;

149) w art. 228 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania kary określonej w art. 323 § 4 Kodeksu karnego, uwzględniając w szczególności zasady wykonywania tej kary wobec osób podlegających służbie wojskowej.”;

150) art. 242 otrzymuje brzmienie:

„Art. 242. § 1. Jeżeli w części ogólnej niniejszego kodeksu używa się określenia „skazany”, odpowiednie przepisy mają zastosowanie także do tymczasowo aresztowanego.

§ 2. Jeżeli niniejszy kodeks używa w znaczeniu ogólnym określenia „oskarżony”, należy przez to rozumieć również podejrzanego.

§ 3. Jeżeli niniejszy kodeks używa w znaczeniu ogólnym określenia „kara pozbawienia wolności”, należy przez to rozumieć również zastępczą karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego, zasadniczą lub zastępczą karę aresztu, karę porządkową oraz środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 4. Określenie „sąd” bez bliższego sprecyzowania oznacza sąd powszechny lub wojskowy, który wydał wyrok w pierwszej instancji, z tym zastrzeżeniem, że art. 6 § 1, art. 7, 8 § 2, art. 10, 13 i 15 oraz art. 18—24 stosuje się odpowiednio do sądu penitencjarnego lub innego sądu właściwego na podstawie niniejszego kodeksu.

§ 5. Użyte w niniejszym kodeksie określenie „przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników” oznacza przeciętne wynagrodzenie miesięczne w poprzednim kwartale, obowiązujące od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do celów emerytalno-rentowych.

- § 6. Przez pojęcie nadzoru nad korespondencją rozumie się otwarcie listu i sprawdzenie jego zawartości.
- § 7. Przez pojęcie cenzury korespondencji rozumie się zapoznawanie się z treścią pisma oraz usunięcie części jego tekstu lub uczynienie go nieczytelnym.
- § 8. Przez pojęcie zatrzymania korespondencji rozumie się nieprzekazanie jej adresatowi i dołączenie do akt osobowych skazanego.
- § 9. Przez pojęcie nadzoru nad widzeniem rozumie się zapewnienie porządku w czasie jego trwania.
- § 10. Przez pojęcie kontroli rozmowy w trakcie widzenia lub telefonicznej rozumie się zapoznawanie się z jej treścią oraz możliwość jej przerwania.
- § 11. Kontrola paczki oznacza sprawdzenie jej opakowania i zawartości.
- § 12. Użyte w niniejszym kodeksie określenia „kościół”, „inny związek wyznaniowy” należy rozumieć jako kościół, inny związek wyznaniowy o ustawowo uregulowanej sytuacji prawnej.
- § 13. Przez użyte w art. 91 pkt 7, art. 92 pkt 9 oraz w art. 139 § 3 i 4 określenie „w roku” należy rozumieć okres 12 miesięcy poprzedzających dzień rozpoczęcia korzystania z kolejnej przepustki lub zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego.
- § 14. Przez użyte w niniejszym kodeksie określenia „zakład pracy” i „podmiot zatrudniający” należy rozumieć pracodawcę jako jednostkę organizacyjną zatrudniającą pracowników.
- § 15. Przez pojęcie wynagrodzenia przypadającego skazanemu rozumie się kwotę, pozostałą po dokonaniu potrąceń z wynagrodzenia przysługującego składek na ubezpieczenie społeczne i kwoty na fundusz pomocy postpenitencjarnej, stanowiącą podstawę do naliczenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.”;

151) uchyla się art. 246;

152) w art. 248 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów, uwzględniając

w szczególności tryb postępowania Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, dyrektorów okręgowych oraz dyrektorów zakładów karnych i aresztów śledczych w zakresie zawiadamiania o przekroczonej pojemności odpowiednio w skali kraju, obszarze działania okręgowego inspektoratu oraz zakładu karnego i aresztu śledczego, tryb postępowania dyrektorów zakładów karnych i aresztów śledczych w zakresie organizowania dodatkowych miejsc zakwaterowania, a także tryb postępowania organów prokuratury i sądownictwa w wypadku przeludnienia zakładów karnych i aresztów śledczych ponad ustaloną pojemność w skali kraju.”;

153) art. 249 otrzymuje brzmienie:

„Art. 249. § 1. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania kary pozbawienia wolności i regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania tymczasowego aresztowania, uwzględniając w szczególności organizację przyjęć do zakładów karnych i aresztów śledczych i zasady rozmieszczania osadzonych w celach mieszkalnych, porządek wewnętrzny zakładów karnych i aresztów śledczych, organizację przyjmowania korespondencji i zasady widzeń w zakładach karnych i aresztach śledczych, warunki opieki zdrowotnej i bytowej w zakładach karnych i aresztach śledczych, a także zagadnienia związane z przygotowaniem skazanych i tymczasowo aresztowanych do ich zwolnienia z zakładu karnego i aresztu śledczego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania kary aresztu wojskowego, uwzględniając w szczególności organizację przyjęć tych osób do zakładu karnego, zasady rozmieszczania skazanych żołnierzy w celach mieszkalnych, zasady udziału organów wyznaczonych przez Ministra Obrony Narodowej w procesie resocjalizacji skazanych żołnierzy oraz metody oddziaływania na skazanego uwzględniające zasady pełnienia służby wojskowej.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposoby prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakła-

- dach karnych i aresztach śledczych, mając na względzie zwłaszcza ich organizację, warunki, zasady i formy oraz sposób dokumentowania prowadzonych oddziaływań,
- 2) warunki bytowe osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, mając na uwadze zapewnienie osadzonemu odzieży, bielizny, obuwia, środków higieny oraz środków konserwacji, a także wyposażenie pomieszczeń w podstawowy sprzęt kwaterunkowy,
  - 3) sposoby załatwiania wniosków, skarg i prośb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, biorąc w szczególności pod uwagę zasady i tryb przyjmowania i rozpoznawania wniosków, skarg i prośb, a także ich ewidencję i dokumentowanie,
  - 4) sposoby ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, mając na względzie formy organizacyjne ochrony tych jednostek, obowiązki funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz przywieziennych zakładów pracy, realizowane przez nich przedsięwzięcia, działania ochronne i czynności profilaktyczne, postępowanie z osobami osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych, a także warunki wstępu na teren jednostek organizacyjnych Służby Więziennej osób niebędących funkcjonariuszami lub pracownikami Służby Więziennej albo pracownikami przywieziennych zakładów pracy oraz ochronę osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych w czasie ich konwojowania przez funkcjonariuszy Służby Więziennej,
  - 5) sposoby obrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej, pracowników przywieziennych zakładów pracy oraz osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, w wyniku klęsk żywiołowych, a także zagrożeń dla ludzi i środowiska w sytuacjach stanów nadzwyczajnych,
  - 6) czynności administracyjne i rozliczenia finansowe związane z prowadzeniem depozytu przedmiotów wartościowych i środków pieniężnych osób pozbawionych wolności, uwzględniając w szczególności ewidencjonowanie zdeponowanych środków i przedmiotów, czynności związane z ich przyjmowaniem, przechowywaniem i wydawaniem, w tym gromadzeniem środków pieniężnych na książeczkach oszczędnościowych, tryb przekazywania zdeponowanych środków i przedmiotów między jednostkami organizacyjnymi, czynności związane z rozliczeniem należności za pracę osadzonych, tryb dokonywania zakupów przez osadzonych oraz dokumentowanie tych czynności,
  - 7) czynności administracyjne związane z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowanie tych czynności, uwzględniając w szczególności zasady: rejonizacji osadzania w zakładach karnych i aresztach śledczych, przyjmowania, rozmieszczania i zwalniania osadzonych, poddawania osadzonego czynnościom identyfikacyjnym, obliczania okresu wykonywania kary i środka przymusu, wydawania osadzonych do udziału w czynnościach procesowych oraz godzin przyjmowania ich do zakładów karnych lub aresztów śledczych, a także postępowania z korespondencją osadzonych,
  - 8) tryb przeprowadzania kontroli jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, z uwzględnieniem rodzajów kontroli, jej zakresu i częstotliwości, kompetencji do prowadzenia kontroli, sposobu jej przeprowadzania i dokumentowania jej przebiegu, a także sposobu ustalania i przekazywania zainteresowanym wyników kontroli.”;
- 154) po art. 249 dodaje się art. 249a w brzmieniu:
- „Art. 249a. Dyrektor Generalny Służby Więziennej może, w drodze zarządzenia, określić:
- 1) organizację ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej,

- 2) szczegółowe zasady prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresy czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych,
- 3) organizację służby zdrowia w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej,
- 4) zakres i formy prowadzenia ewidencji osób pozbawionych wolności przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej.”;

155) uchyla się art. 250;

156) w art. 253 uchyla się § 3;

157) w art. 254 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wobec tymczasowo aresztowanych i skazanych umieszczonych w pomieszczeniach, o których mowa w art. 251 § 1, stosuje się odpowiednio przepisy regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania, regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, przepisy o nadzorze penitencjarnym, a także inne przepisy regulujące wykonywanie tymczasowego aresztowania i kary pozbawienia wolności.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268 i Nr 137, poz. 1302) w art. 23 w ust. 1 w pkt 2 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia,”.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1761 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844) w art. 1 po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. Służba Więzienna ma prawo do otrzymywania informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie realizowania swoich zadań ustawowych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 81, poz. 731 i Nr 89, poz. 804 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1153, Nr 128, poz. 1175 i Nr 137, poz. 1302) w art. 28 w ust. 1 po wyrazach „postępowaniem karnym” dodaje się wyrazy „lub postępowaniem karnym wykonawczym”.

Art. 5. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem jej wejścia w życie.

Art. 6. Czynności procesowe w zakresie postępowania wykonawczego i inne czynności wykonawcze, dokonane przed wejściem w życie niniejszej ustawy z zachowaniem przepisów dotychczasowych, są skuteczne.

Art. 7. W razie wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się tę ustawę.

Art. 8. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy wydane przed wejściem jej w życie, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy, nie dłużej jednak niż przez rok.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2003 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 2 lit. b, który wchodzi w życie z dniem 17 października 2004 r.;
- 2) art. 1 pkt 147 w zakresie dotyczącym art. 223 § 7, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 2003 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*